

Slakter SiTø sitt boligtilbud

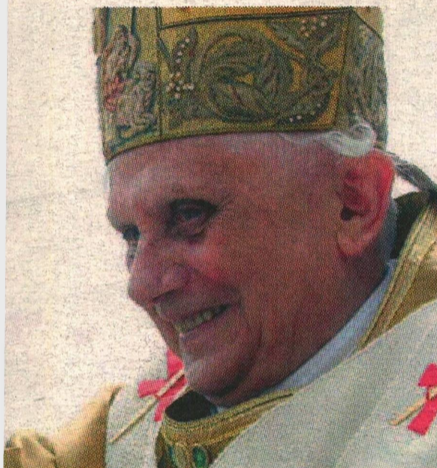
Wigdis Haugen har opplevd et tre års boligmareritt hos Student-samskipnaden i Tromsø. Side 8

FREDSUNIVERSITETET I TROMSØ:

Valgseier for SSL

SSL og Åshild Hana vant fem av åtte mandater i studentstyrevalget. Pinlige 6% ivga stemme. Side 9

Hvit røyk, ny pave

Han er hvit, gammel og stakk konservativ. Kan det bli verre? Vi har sjekket temperaturen blant katolikker på UiTø. Side 12-13

Rask vei til topps

Tromsøstudenten Jørn Henriksen har gjort rekordrask karriere som studentpamp. Side 10

◆ Fredsarkitekten side 4

◆ Vanunu til Tromsø? side 7

◆ Pionerarbeid i fredsmedisin side 5

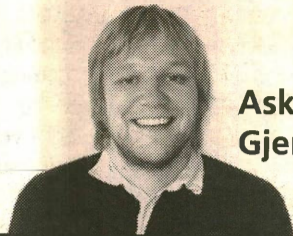
◆ Leder: Vanunu og universitetet side 2

◆ Fredsstudium med jobbrelevans side 6

UUT

LEIAR

Askild
Gjerstad

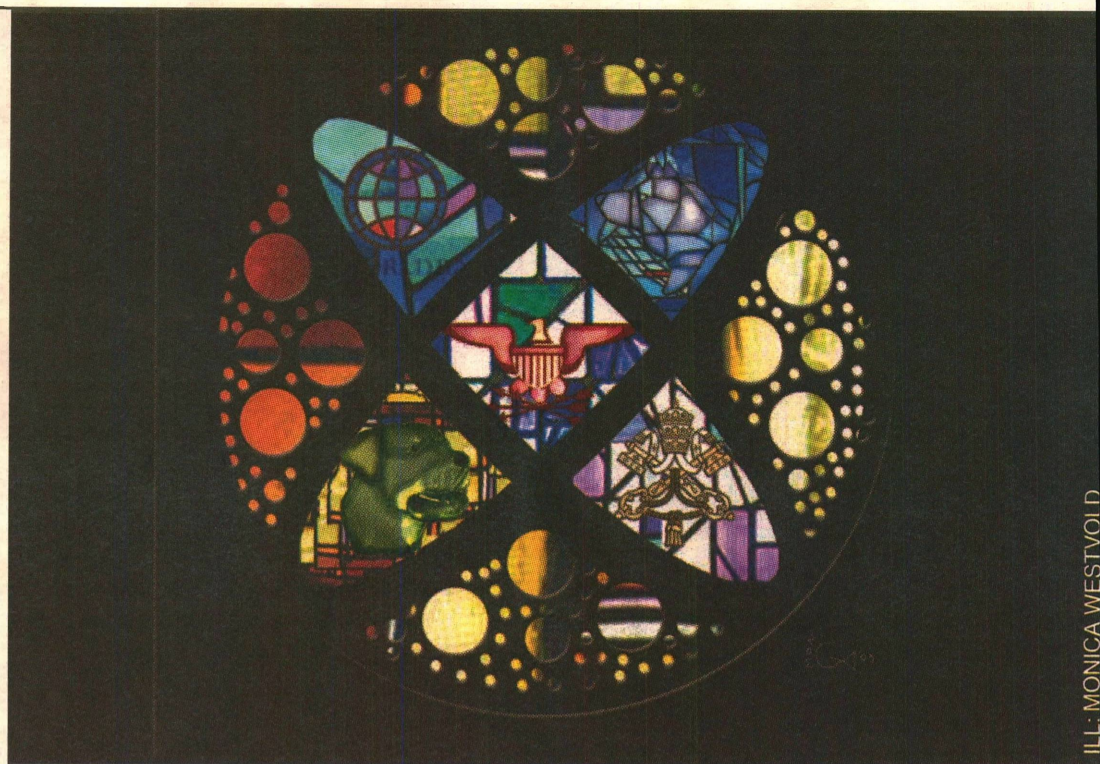
ANSVARLIG REDAKTØR
redaktor@utopia.no

Fredsuniversitetet og Vanunu

For fem år sidan vart Mordechai Vanunu utnevnt til æresdoktor ved Universitet i Tromsø. Dette var ei spesielt viktig æresdoktorutnevning for fredsuniversitetet. For 19 år sidan vart Vanunu fengsla fordi han som ingeniør i forsvaret avslørte Israel sine planar om å utvikla atomvåpen, sidan det har han vore ein symbolfigur for den internasjonale fredsrørsla. Etter atten år i fengsel, inkludert tolv år i isolat, vart Vanunu sett fri i april for eit år sidan. Han søkte då om politisk asyl i Norge, og UiTø repliserte ved å tilby æresdoktor Vanunu jobb ved fredssenteret dersom han skulle bli innvilga asyl.

Å få Vanunu til Tromsø som forskar ved fredssenteret vil vera ei sjeldan fin fjør i hatten for Universitet i Tromsø. Det vil gje UiTø internasjonal merksemd som fredsinstitusjon, og det vil dessutan vera ei svært viktig anerkjenning av Vanunu sin innsats mot atomvåpen. Vanunu har til no berre fått straff i løn for si svært viktige avsløring for 20 år sidan. Israel har utført og utfører alvorlege menneskerettsbrot mot Vanunu, dersom dei får fortsetja slik er det eit tungt nederlag for den internasjonale freds- og solidaritetsrørsla. I lys av alt dette er det spesielt viktig at alle krefter arbeider saman for at Vanunu skal få asyl i Norge. Rektor Jarle Aarbakke peikar her i avisa på at Norge må jobba på den internasjonale arenaen for at Vanunu skal få asyl. Som studentar bør me bruka dei kanalar me har for å visa at me støttar opp om universitetet sin kampanje for å få Vanunu til Tromsø. Dessutan må me markera at dei norske styresmaktene sitt nei til politisk asyl for Vanunu ikkje er haldbar.

Det er nemleg langt frå nokon tornefri veg fram mot at Vanunu blir arbeidstakar ved UiTø. I forrige veke kom avslaget på asylsøknaden frå komunalminister Erna Solberg. Ho grunnjev avslaget med at ein ikkje kan søkja asyl frå utlandet, og dessutan fryktar ho at eit asyl vil skada Norge sin posisjon som fredsmeklar i Midtausten. Denne argumentasjonen er ikkje spesielt overtyande. Det har vore gjort unntak frå regelen om at ein må søkja frå Norge før, og korleis skal ein Vanunu som sit i husarrest utan pass kunna innfri eit slikt krav? Når det gjeld posisjonen vår som fredsmeklar i Midtausten, tyder mykje på at eit politisk asyl til Vanunu ville vera det mest progressive fredsbidraget Norge har gjort på lang tid. Er me modige nok til å ta steget ut av vår naive posisjon som upartiske fredsmeklarar i Midtausten, og inn i ein posisjon der me viser at me ikkje aksepterer menneskerettsbrot og derfor heller ikkje Israel si mishandling av fredsforkjemparen Morechai Vanunu?

Bush's Ulv og Guds Rottweiler

KOMMENTAR

Emilie Ekeberg

Denne uken lukket 115 gamle, og primært hvite menn seg inne i en svær sal, i det sextinske kapell i Vatikanet. Hva som foregikk der inne var hemmelig og virket ganske mystisk. Etter å ha sittet der inne i et døgn sendte de røyksignaler opp gjennom pipa. Og så var det valgt et nytt overhode for den katolske kirken, nemlig den konservative tyske kardinalen Ratzinger, nå Pave Benedikt XVI, med det lite flatterende tilnavnet "Guds Rottweiler".

Omtrent to uker tidligere, i en svær sal i Washington D.C., ble den tidligere amerikanske viseforsvarsminister Paul Wolfowitz, eller bare "Wolfie" som George W. Bush kaller han, valgt til ny President for Verdensbanken. Et svært kontroversielt valg, siden Wolfowitz er kjent som hjernen bak Irak-krigen og den ideologiske hovedarkitekt bak doktrinen om at maktbasert amerikansk

hegemoni er veien til global fred og sikkerhet. Denne valgprosessen var like utransparent og udemokratisk som valget i Vatikanet. Den amerikanske presidenten velger sjefen for Verdensbanken. Slik har det vært siden Verdensbanken ble opprettet i slutten av andre verdenskrig, men det er kanskje på tide at det stilles spørsmålstegn ved denne udemokratiske prosedyren?

Verdensbanken har som formål å bekjempe fattigdommen i verden, ved å yte bistand og gi lån til utviklingsprosjekter. Men som det ser ut i dag er Verdensbanken ofte en del av problemet. Verdensbanken baserer seg på en grunnleggende holdning om at vi i den vestlige verden vet best hva som er riktig for den fattige del av verden, Det ses bl.a. ved at det i banken stemmes etter aksjeselskapsprinsippet, dvs. etter økonomisk vekt. Dermed har ikke de fattige land noe å skulle ha sagt, men de må underlegge seg den vestlige verdens krav om markedsret-

ting, frihandel og privatisering for å få lån. Mottakerlandene kan altså ikke følge egne utviklingsstrategier, og det blir umulig å satse på langsiktige offentlige prosjekter som eksempelvis utdanning og omfordelingspolitikk.

Verden trenger multilaterale demokratiske organisasjoner, skal vi lykkes i å bekjempe fattigdomsproblemet. Uten dem er vi overlatt til rene maktkamper mellom de mektigste aktørene, som de store transnasjonale selskapene. Men hvis Verdensbanken skal være et middel til fattigdomsbekjempelse må de fattige landene tas med i beslutningsprosessene, for det er i siste ende bare forhandling mellom interesse- og verdikonflikter som kan skape mer global rettferdighet. Et første skritt for å demokratisere Verdensbanken må være å skape åpne og demokratiske prosesser i utvelgelsen av bankens leder. I dag er det er Gud som velger Paven, og George W. Bush som velger sjefen for Verdensbanken.

Utopia

10 år siden

Passivitet er lik medskyldighet

- Vi kan ikke lenger holde oss likegyldige eller passive til rassisme her i Norge. Vi blir medskyldige når vi lar rassismen fare videre uten å gjøre noe med det. Å snu ryggen til rassisme i håp om at det skal bli bedre, er som å å unngå å gå til lege i håp om å bli frisk, proklamerte benkow på det internasjonale seminaret om hverdagsrassisme 20. mars. Fremmedhatere som stadig er på vei framover, og en rask frivækt av intoleranse mot mindre etnisiteter var harde fakta under det to timer lange seminaret.

- Det er individuelle forskjeller vi snakker om, når vi snakker om

ulike etniske grupper, ikke raseforskjeller, opplyste Benkow.

Hentet fra saken - Passivitet er lik medskyldighet

25 år siden

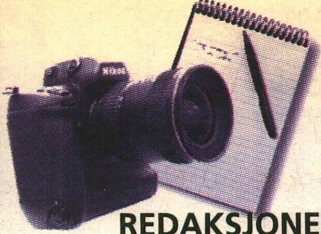
Diskrimineres hovedfagsstudentene ved opptak til Ped.sem? Blant hovedfagsstudentene hersker det en viss misnøye med opptakskriteriene til ped.sem. Studentene føler at det kan være lettere for studenter med cand.mag.-eksamen å komme inn. Dette kan føre til at en avbryter hovedfagsstudiet for å ta ped.sem., med de negative konsekvenser det kan tenkes å få.

Hentet fra - Diskrimineres hovedfagsstudentene ved opptak til Ped.sem?

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa utgis med støtte over semesteravgifta.

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Trykk:
Troms avistrykk
ISSN: 0806-9611

REDAKSJONEN

Agnieszka Brzycka
Aksel Kjelland
Andreas Myrvold
Benedicte Aas
Bård Follerås
Calle Manøver
Clemet Askeheim
Christian Grevstad
Daniel Engevik
Dragica Vidovic
Emilie Ekeberg

Francis Nyang Jørgensen
Frithjof Eide Fjeldstad
Glenn Fagervik
Ida Walenius
Ina Løvvold
Jan Erik Kristiansen
Joep Aarts
Julie Ulvdatter Dalland
Jørn Normann Pedersen
Kathrine Brekkland
Kristin Mikalsen

Lene Heitmann Rasch
Lisa Merethe Halvorsen
Lone Dybdal
Mari Sofie Andreassen
Monica Westvold
Niels Petter Pettersen
Ole-Kristian S. Losvik
Pernille Dehli
Siri Kathrine Gaski
Susanna Aanesen
Victoria Gonzalez

3

Onsdag 27. april 2005

NEWS IN BRIEF

UiTø wants Vanunu

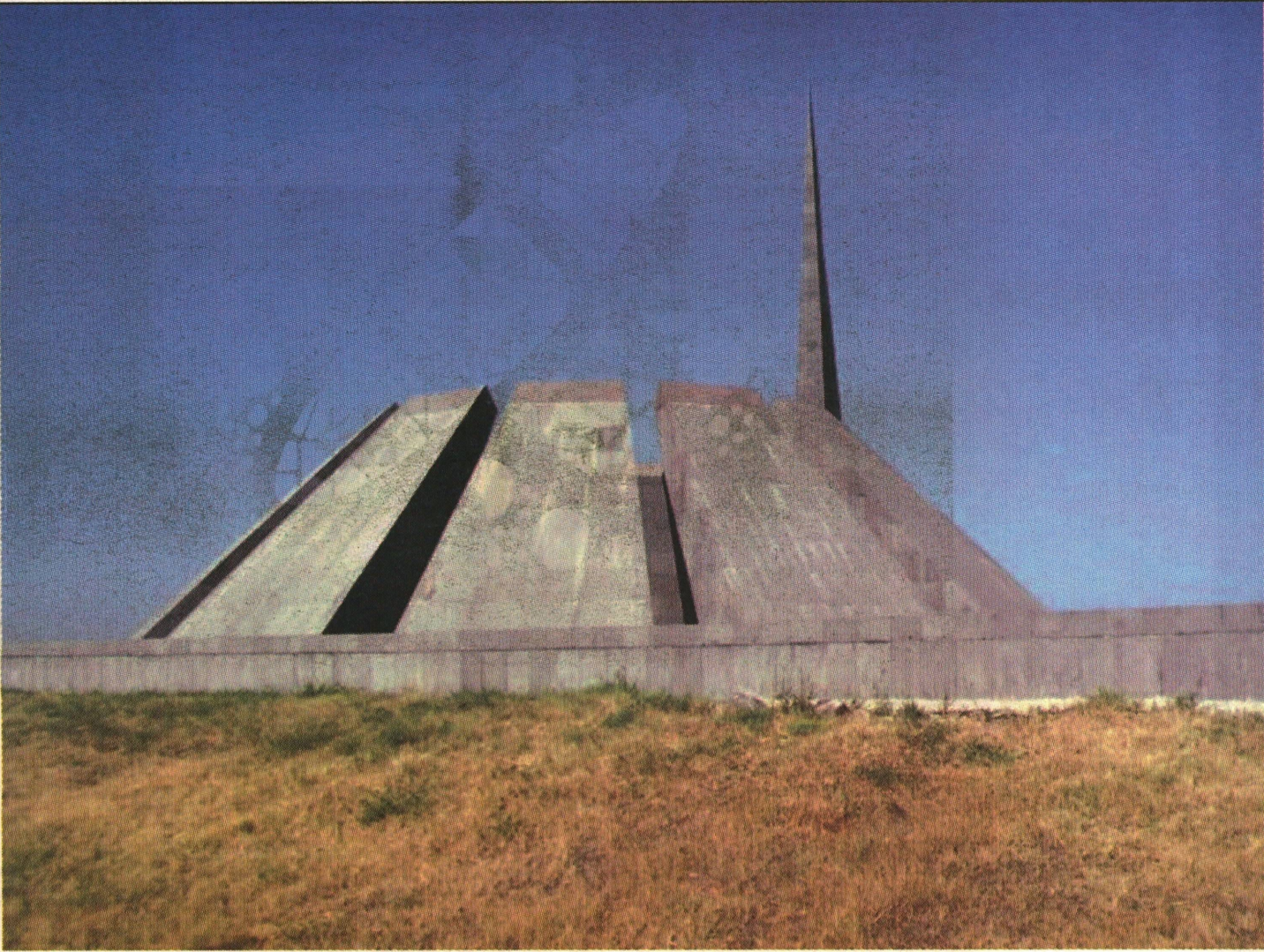
UiTø rector Jarle Aarbakke has not given up on getting Mordechai Vanunu to the University of Tromsø. A year has gone since Aarbakke sent a letter to the Norwegian Department of Foreign Affairs stating that UiTø wanted the Vanunu to come to UiTø, offering him a job at the Peace Centre. This was just after Vanunu was released from 18 years in jail after blowing the whistle on Israel's nuclear program in 1986. According to the minister of Local Affairs Vanunu, who is in house arrest in Israel, cannot get asylum in Norway because of a law stating that you have to apply while in Norway. – Minister of Local Affairs presents this application for asylum as strictly judicial, however behind the facade there is a political conflict, comments the leader of the Student Network for Peace at UiTø, Alberto Valiente.

SSL won election

Sosialistisk Studentlag won the election and gets five, of a total eight, representatives on the Student Board, compared to the present six. Moderat Liste gets the remaining three, one more than they have now. None of the parties, however, are satisfied with the voter turnout. A mere six per cent of the students voted. – The sitting board did not do enough to promote the election, says Bjørn Gunnar Jørgensen, leader of Det liberale selskap, the party who once again failed to get any representatives on the Board.

UiTø – pioneer i peace medicine

– This is the first time in the world students of medicine are offered lectures in peace medicine, says Klaus Melf, who works at the Centre for International Health at UiTø. Peace medicine is about the unique role of health personnel in the prevention or reduction of violence and war, in defending human rights and promoting sustainable development, solidarity and dialogue. It is an entirely new field of study. – It fits perfectly with UiTø's profile as a peace university, comments Knut Holtedahl, professor at the Institute of Community Medicine who is in charge of the project.

Armenian genocide: 90 Years of denial coming to an end?

DEBATT

Mariam Matevosyan
The 24th of April is the most important date in Armenian history. Every year on this day all Armenians come together all over the world and share one feeling, one memory and one understanding. They claim the respect of human rights, they call for acceptance of one and half million innocent deaths: the Armenian massacre, the ethnic cleansing during Ottoman Empire, in 1915. That time Armenia was divided into two parts: The eastern under Ottoman Empire and the western under Russian Empire. It was during World War I, when the attention of Europeans was on the events of war, the government of Turkey used the suitable chance to solve the Armenian question forever. The Turkish government started from the head of the Armenian Community. On April 24th of 1915, about three hundred Armenian leaders, politicians, intellectuals, writers, religious leaders etc., were arrested and sent to slaughter house (except one

bishop named Komitas, who lost his senses and memory as a result of what he had seen), they were violently murdered . . . it was the beginning of the Armenian Genocide. On the same day, over 5000 of Armenians in Istanbul were murdered in the streets and their houses. Then the Armenian soldiers in the army were disarmed and transferred to forced labor and were killed group by group. The leaders and those who could help people had been murdered as well. Males and those who were counted as Armenians defending power, were slaughtered in the army. Now, the Armenian nation remained defenseless, helpless and without any leaders, against the big and powerful Ottoman Empire. Who and what could make a barrier to the Turkish government in performing their brutal plan, to solve the Armenian question?(Ethnic cleansing)
Today, the government of Turkey denies the Armenian Genocide and claims that Armenians just were resettled from eastern regions, which was a war zone and they

were killed due to the war. Eventually when the conditions were of Turkish wishes, they went to Armenian villages and cities and using the cause that Armenians were in war zones and should be transferred for their own safety, drew them out of their houses. The officials didn't even give them a chance to take any food, clothes or other necessities with them. They were not even informed where they were being moved. The Armenian groups were deported to exile in the form of caravans, which consisted of women, children and the elderly. The deportation, which had been appointed for Armenians, was the desert of Der-El-Zor located in Syria, where they were supposed to starve and die of thirst and hunger under the burning sun. The world, at that time was involved in the World War I, and was unaware of the depth of the disaster, which was going on in Turkey. The plan of genocide and massacre of Armenians was performed as secretly and programmatically as possible. Today, Armenia has huge Diaspora

due to that devastating event and Armenians are spread all over the world; most of them are children or grandchildren of genocide survivors. Although some of the survivors of those crimes are still alive. Armenians, who managed to escape, migrated to other countries such as Syria, Lebanon, Iran, Russia, the United States, Europe and they started new life there. Many countries in the world have already acknowledged the Armenian Genocide.
Would the acceptance of the Armenian Genocide by Turkey make the Armenians get their loses and change their sad memories which are embodied in their collective narrative? No, but it will once again arise awareness of the Human Rights towards minorities in the multi ethnical societies and recall for the respect towards different nations' histories and cultures. It will open the closed and bold border between the two neighbouring countries. And the new cooperation would be a basis for the development and peace between them.

Thoralf
Fagertun

Onsdag 27. april 2005

NYHETSREDAKTØR
nyhet@utropia.no**Bli hørt!**Kronikk: 4500 - 5000 tegn
Kommentar: 3000 - 4000 tegn
Utrop: maks 3000 tegnKontor 77 64 59 03
Mobil 47 76 18 83**REDAKSJONSMØTER:**
Onsdag 27/04 kl 2000 på driv
Mandag 02/05 kl 1615 på desken i Breiviklia**StiT
SØKER KANDIDATER
TIL LEDER- OG NESTLEDER VERV**

Studenttinget (StiT) er det øverste demokratiske studentorganet. StiT skal fremme studentenes synspunkter og ivareta studentenes interesser på faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle områder ved Høgskolen i Tromsø.

StiT arbeider først og fremst opp mot høgskolens ledelse, råd og styre, og skal høres i alle saker som angår studentene på dette nivået. StiT er engasjert på nasjonalt nivå og samarbeider med andre studentorganisasjoner.

Leder og nestleder vil sammen med organisasjonssekretær utgjøre arbeidsutvalget (AU) i StiT og har ansvaret for den daglige driften.

Verv som leder innebærer:

Lederen er StiT's ansikt utad og har det formelle, politiske og organisatoriske ansvaret for studentdemokratiet ved UiTø.

Leder har sammen med nestleder og organisasjonssekretær ansvar for den daglige driften. Det innebærer å ha oversikt og ansvar for planlegging og koordinering av arbeidet i StiT.

Leder har det økonomiske ansvaret sammen med fulltidsansatt organisasjonssekretær.

Verv som nestleder innebærer:

Nestleder har oversikt over alt arbeidet som skjer i StiT. Nestleder har ansvar for det internasjonale og fagpolitiske arbeidet i StiT, og har oversikt over StiT's velferdspolitik og søke å utvikle og forbedre disse.

Nestleder skal følge opp og holde kontakt med de lokale fagråd ved de ulike avdelingene.

Har ansvaret for kontakten med de nasjonale profesjonsrådene. Være pådriver for fagkritisk arbeid ved høgskolen.

Studenttinget utlyser to verv som leder og nestleder for Studenttinget med funksjonstid fra 01.07.2005 til 30.06.2006. Vervet er godtgjort med 100 % iht. gjeldene reglement, det gis permisjon fra studiet.

Vi søker personer som liker en utfordring, ønsker å jobbe for studentene, har godt humør, stå på vilje og som har lyst på en unik arbeidserfaring. Søknaden sendes til StiT innen **06.05.2005** (se adressen under) og merkes med ønsket verv. Søknaden vil bli behandlet av en uavhengig valgkomité som innstiller kandidater til konstituerende møte i slutten av mai.

Adresse: Studenttinget, Mellomveien 110, 9293 Tromsø
Tlf: 77 66 03 27w

E-post: stit@stud.hitos.no

Meieriet

Meieriet er en av byens største kafeer med et uformelt og trivelig miljø som "alltid" er åpent. Variert frokost, lunsj og middagsmeny

**Vi søker nå
KOKK**

På heltid - fortrinnsvis med fagbrev og erfaring fra koldtkjøkken.

Søknaden sendes til: Meieriet
v/ Jan Vidar Fjellstad, Postboks
280, 9253 Tromsø innen 13 mai.

Spørsmål vedrørende stillingen kan rettes til Arvid Nilsen på telefon
91380859.

BRENN FOR FRED: Ole Danbolt Mjøs har skapt idéen om eit fredsuniversitetet i Tromsø.

Fredsarkitekten

Ole Danbolt Mjøs har hatt regien i utviklinga av Universitetet i Tromsø sin fredsprofil. Visjonen om eit fredsuniversitetet fekk han på eit møte i Paris.

Tekst: ASKILD GJERSTAD

Ole Danbolt Mjøs er ein travel mann med mange jarn i elden, og han har eigentleg ikkje tid til å møta Utropia til intervju. Då han får høyra at intervjuet skal handla om fredsuniversitetet i Tromsø, greier han likevel å pressa inn ein dryg halvtime i ein ellers fullstappa proffesoralmannakk.

-Dei siste sju åra har arbeidet med å utvikla fredsuniversitetet i Tromsø vore mitt viktigaste prosjekt, dette er noko eg brenn for, seier Mjøs som mellom mangt anna er styreleiar for fredssenteret ved UiTø og leiar i den norske nobelkomiteen.

Mjøs har på mange måtar vore arkitekten bak utviklinga av Universitetet i Tromsø sin profil som fredsuniversitet. Det er han som har tatt dei viktigaste initiativa, og det er han som har stått for festtalane. Mjøs understrekar likevel at han har vore avhengig av mange andre i utviklinga av eit universitetet med fredsprofil i Tromsø.

-Eg har berre vore initiativtakar og støttespelar, det er andre som har gjort det viktige arbeidet med å driva fredssenteret og -universitetet. Eg kan halda ei opningsforelesning i fred og medisin, men det trengs andre til å stå for den daglege drifta.

-Korleis gjekk det til at UiTø vart eit fredsuniversitet?

-Heilt sidan -80-talet har UiTø profilert seg som eit menneskerettsuniversitet. Me tok eit klårt standpunkt mot apartheid, og i 1989 fremja me ein svært viktig akademisk boikott av Sør Afrika. I mi tid som rektor ved UiTø frå -89 til -96 utvikla og styrkja me denne profilen som menneskerettsuniversitet, og Tove Bull vidareførte denne profilen i si tid som rektor frå -96 til 2002.

Eit fredsuniversitet blir til

Mjøs fortel at det var ein rein tilfeldighet som førte han inn på idéen om at Tromsø kunne utvikla eit fredsuniversitet.

-Eg var på eit UNESCO-møte om høgare utdanning i Paris i 1998. Der havna eg tilfeldigvis på eit seminar med tittelen "Kva kan universiteta gjera for å skapa ein fredskultur?" Eg gjekk på det seminaret, og i etterkant slo det meg: No har i Norge delt ut Nobels Fredspris i nesten 100 år, kvifor har me då inga utdanning i fred?

Når Ole Danbolt Mjøs har fått ein idé, er det ikkje langt frå tanke til handling. Vel heime i Tromsø starta han arbeidet med å skapa ein fredskultur i Tromsø. I mai 2000 vart tidenes fyrste fredsutdanningskonferanse arrangert på norsk jord, med over 400 deltakar frå over 40 land.

Studentane var drivkraft

-I etterkant av dette tok me initiativ til at UiTø skulle starta norges fyrste utdanning i freds- og konfliktløysingsarbeid. I byrjinga var leiinga ved UiTø kritisk avventande, men etter stort engesjement frå studentane og frå enkeltpersonar i fagmiljøet fekk me universstyret til å bli positive til planane om å opna ei fredsutdanning og eit fredssenter her i Tromsø.

-Kva er dine visjonar for fredsuniversitetet?

-Me må styrkja fredsstudiet. Det gjer me ved å styrkja forsking ved fredssenteret, og det er også viktig at me aukar nettverksarbeidet nasjonalt og internasjonalt. Dessutan jobbar me for å arrangera fleire konferansar og for å auka student- og lærarutvekslinga ved fredsstudiet. Det er viktig å setja høge mål for arbeidet vårt som freds- og menneskerettsuniversitet, det får oss til å stilla spørsmål ved om aktiviteten vår held det nivået me ynskjer, seier Ole Danbolt Mjøs til Utropia.

FOTO: ESPEN SANDBERG

Minedag på UiTø

Institutt for statsvitenskap arrangerer seminar om antipersonellminer tysdag 3. mai klokka 9-15 på rom B1005. Seminaret er ope for alle interesserte, og Tromsø Røde Kors, forsvarret og Norsk Folkehjelp er medarrangørar.

I 1997 vart Ottawaavtalen ingått. Dei landa som skreiv under forplikta seg til å ikkje ruika, selga eller oppbevare antipersonellminer. Me ynskjer å setja eit fokus på kva desse landa har oppnådd med avtalen etter 1997, med spesielt fokus på om Norge har greidd å leva opp til den viktige rolla som avtalen legg opp til, seier Magnus Engeseth ved Institutt for statsvitenskap.

Engeseth fortel også at forsvarret vert med. Dei skal fortelja om den praktiske bruken av miner, og dessutan om den store utfordringa det er å fjerna miner.

Ingen motkandidatar

Det er ingen som stiller som motkandidatar ved rektorvalget ved UiTø. Noverande rektor Jarle Aarbakke og prorektor Gerd Bjørhovde er dei einaste som stiller til valg, og alt tyder på at dei vert gjenvilgt til sine noverande verv. Det tradisjonelle valgmøtet der kandidatane presenterer seg vart arrangert på måndag, og bar meir preg av å vera ein presentasjon enn eit valgmøte. Det mest oppsiktsvekkjande utspelet kom Gerd Bjørhovde med, då ho utlova konsertbillettar til Mandelakonserten i premie til nokre av dei som stemmer ved rektorvalget. Billettane vert fordelte ved loddtrekning. På dette viset ynskjer Bjørhovde å styrkja legitimiteten i rektorvalget!

NYBROTTSARBEID: Klaus Melf (tv.) og Knut Holtedahl har lagt til rette for eit nytt fag ved Universitetet i Tromsø.

Pionérarbeid i fredsmedisin

-Dette er fyrste gong på verdensbasis at medisinstudentar får tilbod om undervisning i medisinsk fredsarbeid, seier prosjektleiaren Klaus Melf ved Senter for Internasjonal Helse.

Tekst/foto: ASKILD GJERSTAD

Sidan november har Klaus Melf arbeidd ved Senter for internasjonal helse med å utvikla eit nytt fagtilbod i universitetssamanheng, nemleg medisinsk fredsarbeid. Melf er ikkje i tvil om at det er stort behov for dette fagtilbodet i mange universitets- og høgs-kuleutdanningar.

-Medisinsk fredsarbeid handlar om at helsepersonell har ein unik posisjon for å kunne forebyggja eller redusera vald og krig, og for å fremja menneskerettar, berekraftig utvikling, solidaritet og dialog. Vald og krig er eit alvorleg helseproblem, men dette har likevel vore eit tabuområde innanfor det medisinske fagmiljøet. Dette er no i ferd med å forandra seg, WHO (Verdas Helseorganisasjon red.anm) har gjeve ut

ein rapport om vald og helse for to år sidan. Konklusjonen i den er at helsesektoren saman med andre aktører må ta ansvar ved å forebyggja vald og krig, og medisinen må ikkje berre ta seg av behandling av symptomane og konsekvensane av valdeleg konflikt, seier Melf til Utopia.

Fyrst i verda

-Helsepersonell har i tillegg ei spesiell rolle som brubyggjar i konflikhtar, dette gjeld også i lokalsamfunn i Norge. Både her og i krigssituasjonar i verda har helsepersonell ei unik rolle fordi dei har tilgang til alle involverte i ein konflikt, og ikkje minst har dei tillit frå alle partane. Dessutan er helse eit overordna mål som alle er einige om. Eit døme på dette er at ynskje om å få vaksinert sine barn har ført til våpenkvile i krigssituasjonar. Helse er altså ein nøytralt verdigrunnlag for å forena partane og jobba saman om noko konstruktivt.

Problemet er ifølge Melf at det er finnes så eit så lite undervisningstilbod for helsepersonell i valdsforebyggjande og fredsfremjande arbeid.

-Dette er fyrste gong på verdensbasis at medisinstudentar får tilbod om undervisning i

medisinsk fredsarbeid.

I vår har 34 studentar frå medisin, sjukepleie, jus, fredsstudiet og andre samfunnsfag meldt seg på det fyrste kurset i medisinsk fredsarbeid på Universitetet i Tromsø. Ei arbeidsgruppe på 6-7 personar er knytt til prosjektet med å leggja til rette for at UiTø skal kunna tilby denne undervisninga på årleg basis. Kurset er spesielt retta mot dei helsefaglege utdanningane, og målet er at dei fleste 2.årsstudentane i medisin skal følga kurset i vårsemesteret. Melf fortel at det er ei målsetjing for studiet å førebu studentane på den rolla dei inntek som helsepersonell i Norge og i verda.

Vil utarbeida undevisningsmateriell

Melf peikar også på at helsepersonell står i fare for sjølv å bidra til vald og opptrapping av konflikhtar dersom dei ikkje har kunnskap om si eiga rolle i konflikten.

-Det er ikkje nok å ha gode intensjonar i humanitært arbeid, helsearbeidarar må også ha kunnskap om korleis me kan unngå ei forverring av situasjonen og bidra til ei positiv utvikling. I verste fall kan helsearbeidarar bli ansvarlege for alvorlege overgrep. Det

som skjedde i Abu Ghraib-fengselet i Irak viser at sjølv i 2004 er helsepersonell ikkje immune mot å bli innblanda i tortur og vald.

Målsetjinga for prosjektet er tosidig. Det eine målet er å tilby undervisning i medisinsk fredsarbeid her i Tromsø. Den andre målsetjinga er å vidareutvikla det nye fagområdet.

-Sidan det medisinske miljøet til no ikkje har tatt helsepersonell si rolle i vald- og konfliktsituasjonar på alvor, finnes det svært lite undervisningsmateriell på dette fagområdet. Me har saman med med ti eurpeiske samarbeidspartnarar søkt om EU-midlar for å kunna utvikla undevisningsmateriell i medisinsk fredsarbeid. Me har god tru på at me kan starta arbeidet med dette til hausten.

Passar til UiTø

Knut Holtedahl, som er professor i allmenmedisin ved institutt for samfunnsmedisin ved UiTø, er prosjektansvarleg for satsinga på medisinsk fredsarbeid. Han meiner at satsinga passar som hand i hanske til profilen til Universitetet i Tromsø.

-Dette er eit heilt nytt fagfelt dei siste åra. Både forskninga

og faglitteraturen på det fredsmedisinske området er avgrensa, og dette er eit fagfelt i etableringsfasen som kjem til å veksa i åra framover. Slik sett er denne satsinga i tråd med UiTø sin streben etter å tenkja innovativt og etter å nå ny ekjenning i forskninga.

-Kvifor bryt dette prosjektet med den tradisjonelle medisinen?

-Den vedtatte sanninga når det gjeld medisin som fag er at det ikkje har noko med fred og politikk å gjera. Ved fyrste augnekast synes dette plausibelt, som lege og helsepersonell er det naturleg å sjå på seg sjølv som amatør på desse områda. Krig vert sett på som politikk for polikarane, eller som ein strid mellom gode og vonde krefter i verda. Det er ikkje direkte galt, men for einkvar medisinar er einkvar krig uansett ein samfunnsmedisinsk katastrofe, med massedød, dramatisk auke i sjukdom og produksjon av invaliditet som konsekvens. Dei erfaringane som det medisinske fredsarbeidet byggjer på, viser at helsepersonell har ei viktig rolle i konfliktsituasjonar, anten me vil eller ikkje. Me ynskjer derfor å utfordra tanken om at medisin ikkje skal ha noko med fred å gjera, seier Knut Holtedahl.

Første stikk til TANN- bygget

Tirsdag 19 april tok fylkesrådsleder Paul Dahlø, Troms Fylkeskommune og professor Arne Hensten, Institutt for klinisk odontologi på UiTø de første spadetakene på tomta til det nye TANN- bygget. Bygget blir hele 8000 kvadratmeter stort og skal stå nært UNN og Medisin- og helsefagbygget. Det skal være klart til innflytning for studentene i 2006. Bygget vil romme tannlegeutdanningen, spesialutdanningen og Kompetansesenteret for tannhelse i Nord – Norge.

Radiografstudenter uten jobb

NRK Troms melder på sine nettsider at så å si alle som uteksamineres ved radiografutdanninga ved Høgskolen i Tromsø i vår står uten jobbtilbud. Årsaken til dette er en alt for stor satsing på denne utdanningen i forhold til behovet. Situasjonen ser ut til å være den samme ved de andre fem høgskolene som tilbyr radiografutdanninga. Forbundsleder Anna Pettersen i Norsk radiografforbund kommer til å ta opp saken. Hun sier man kan spørre seg om det har vært god nok kommunikasjon mellom Utdannings- og Helsedepartementet i denne saken

FREDSFOLK: Mette Røkke (tv.), Heidi Johansen, Mahatma Gandhi og Klaus Melf har fått bruk for fredskunnskapene sine i jobbsammenheng.

Fredsstudium med jobbrelevans

Tre av studentane frå det fyrste kullet av fredsstudentar ved UiTø er ikkje i tvil om at utdanninga deira er ein inngangsport til mange attraktive jobbar innanfor freds- og utviklingsarbeid.

Tekst: Askild Gjerstad

Mette Røkke, Heidi Johansen og Klaus Melf var tre av studentane på det fyrste kullet av fredsstudentar som starta på Universitet i Tromsø i august 2002. Alle tre har fått jobb etter at dei vart ferdige med mastergraden, og dei peikar på at dei aller fleste av dei 18 studentane på det fyrste kullet har fått attraktive jobbar etter fredsutdanninga.

Aspirant i UD

Heidi Johansen har fått ein jobb som det er svært stor rift om i det akamiske miljøet i Norge. Ho er nemleg aspirant i utenriksdepartementet (UD), og jobbar det fyrste året med matvarebistand under utviklingsminister Hilde Frøfjord Johnsen på FN-seksjonen i UD. Johansen fekk faktisk jobben før ho var ferdig med masteroppgåva i Tromsø, og

ho starta på det 3-årige aspirantkurset til UD i haust.

-Jobben min er ein kombinasjon mellom kurs, utplassering i avdelingar i UD og på ambassader. På FN-seksjonen er oppgåva vår å løyva pengar til FN-organisasjonane og å prøva å påverka dei i den retning Norge ynskjer. Mitt hovudansvarsområde er å vera Norge sin kontaktperson med Verdas matvareprogram, og arbeidspresset kan vera stort når det er styremøte i organisasjonen.

-Har fredsmasteren hatt relevans i ditt arbeid med utviklingsspørsmål?

-Ja, det meiner eg. Det er rom for den same idealismen både i freds- og utviklingsarbeid. Dessutan har fredsstudiet sitt fokus på kommunikasjon og forståing på tvers av kulturar vore relevant i jobben min i UD.

Medisinsk fredsarbeid

Klaus Melf er lege av utdanning, og han er no tilsett som prosjektkoordinator for medisinsk fredsarbeid ved Senter for Internasjonal Helse ved UNN. Sidan Melf leverte masteroppgåva i haust, har han arbeidd med å leggja til rette for undervisning i fredsmedisin

for medisin- og fredsstudentar ved UiTø.

-Me i Tromsø er det fyrste universitetet i verda som tilbyr undervisning i fredsmedisin på masternivå. No ynskjer me å utvikla undervisningsmaterieill i dette nye faget i universitetssammenheng.

-Fredstudiet må vel ha hatt ein viss relevans i dette arbeidet?

-Ja, eg skreiv masteroppgåva mi om fredsmedisin, og no set eg teorien ut i praksis. Studiet kunne ikkje vera meir relevant!

(les meir om Melf sitt prosjekt på side 5 i denne «Må Gud velsigne dere, små brødre og søstre under i komposten, medlemmer av den underjordiske forsamlingen.» avisa)

Katastrofehandtering på Sri Lanka

Mette Røkke har arbeidd som psykososial rådgjevar for internasjonale studentar ved Universitetet i Tromsø sidan ho leverte masteroppgåva i desember, men i neste veke pakkar ho sekken og set seg på flyet til sydlegare strok. Gjennom Utviklingsfondet og Det norske Fredskorpset har ho nemleg fått jobb med

psykososial krisehandtering for ungdom etter 20 års borgarkrig og tsunamikatastrofe på Sri Lanka.

-Eg skal jobba med ein frivillig ungdomsorganisasjon på austkysten av Sri Lanka. Oppgåva mi blir å læra opp lokal ungdom til traumbearbeiding, slik at dei kan praktisera dette sjølv i sine egne landsbyar. Allerede no jobbar dei med traumbearbeiding gjennom gateteater, men dei ynskjer ei klårare tilbakemelding på det arbeidet dei gjer.

Røkke har overtydd oppdragsgjeveren Utviklingsfondet om at dei også treng ein sørkandidat til prosjektet, og på det viset har ho fått med seg Jane Mbakaya frå Kenya som også var student på fredsstudiet.

-Får dåke bruk for kunnskapane frå fredsstudiet i arbeidet med krisehandtering?

-Ja, og eg trur spesielt at erfaringa me har frå fredsstudiet med konfliktshandtering blir nyttig å ha med seg i den spente situasjonen på Sri Lanka.

Råd til komande jobbsøklarar

Mange studentar som tek samfunnsfagleg utdanning er svært usikre på kva for jobb

dei kan få etter fem-seks år på universitetsskulebenken. Melf, Johansen og Røkke er ikkje i tvil om at mulighetane er store, men dei har gode råd til studentar som ynskjer å gjera seg attraktive på jobbmarknaden.

-Eg trur det er viktig å hausta mest mogeleg internasjonal erfaring gjennom å læra seg fleire framandspråk og å delta på konferansar, studentutveksling og feltarbeid. Nasjonalt og internasjonalt nettverksarbeid er utruleg viktig. Kontakt med internasjonale studentar her heime er óg ein god måte å hausta slik erfaring på. Erfaring med praktisk og frivillig organisasjonsarbeid skiller deg også ut i jobbsøklarbunken. Mange arbeidsgjevarar ynskjer engasjerte mennesker, og ikkje studentar som har sete med nasa i ei bok under heile studietida, seier Mette Røkke.

-Dessutan vinn ein på å framstilla seg sjølv som den man er i jobbsøklarprossessen. Ikkje prøv å svara det du trur intervjuaren vil høyra, seier Heidi Johansen.

-Skriv masteroppgåva om det du vil, det er viktig å følgja hjarta!, seier Klaus Melf.

Universitetet i Oslo ignorerer likestillingsombudet

I følge Universitetsrådet ignorerer Universitetet i Oslo (UiO) med å fortsette sin praksis med å gi fortrinnsrett til barnehageplass til barn av kvinnelige stipendiater. Saken kom opp hos Likestillingsombudet i august 2003 etter flere klager fra mannlige stipendiater som fikk avslag med begrunnelse at kvinnelige stipendiater ble prioritert. Jusprofessor og leder i Rådet for Universitetsbarnehager Knut Kaasen mener fortrinnsretten fremmer likestilling. Han poengterer at kvinner er til dels sterkt underrepresentert i vitenskapelige stillinger på alle nivåer og at en slik løsning med kvinnelig fortrinnsrett kan hjelpe på.

Stadig flere mastergradsstudenter

Karriererådgiver Jan Erik Tangen ved NTNU sier til adressa.no at nyutdannede akademikere må regne med å ha status som jobbsøkere i flere måneder etter endt studietid.

I prinsippet skal det ikke være kvalitetsmessig forskjell på en bachelorgrad og den tidligere cand. mag.-graden. Likevel har det skjedd en forrykking i gradsstrukturen når det gjelder bachelor, master og doktor. Tangen jobber for å gi bachelorstudenter tro på at det finne innpass i arbeidslivet for de å. Men flere og flere velger å fortsette løpet ut med en mastergrad, i frykt for ikke å få arbeid.

ANNONSE:

50.000 kr

til det fagmiljø eller den enkeltperson som utmerker seg positivt med hensyn til å arbeide for et godt læringsmiljø

Fristen for å nominere kandidater til
undervisningsprisen

er satt til
1. mai 2005

Statutter for undervisningsprisen og veiledning for nominasjon av kandidater til prisen fås ved henvendelse til Studieavdelinga ved Eva Sæterdal tlf 77 64 57 68, fakultetene eller ved å gå inn på følgende web-adresse:
www.adm.uit.no/studieavd/info/16

Nominasjonen sendes til:
Forsknings- og studieavdelinga,
Administrasjonsbygget

FOTO: BENTE JENSEN

FEIG REGJERING: Leder i studentnettverk for fred, Alberto Valiente, mener at regjeringen er mer opptatt av å ikke støte Israel enn å forsvare ytringsfriheten.

Har ikke gitt opp Vanunu

Rektor Jarle Aarbakke vil ha Mordechai Vanunu til UiTø. For å klare det, trenger han hjelp fra den norske regjeringen.

Tekst BÅRD FOLLERÅS

Universitetsrektor Jarle Aarbakke har sendt brev til utenriksdepartementet om at Vanunu ønskes til UiTø.

- Da han først slapp ut av fengsel for ett år siden sendte vi et brev til UD. Her ga vi beskjed om at vi ønsker han til Tromsø hvor han kan få jobb på freds-senteret.

Aarbakke reagerer sterkt på måten den israelske styresmakten har oppført seg overfor Vanunu.

- Det er helt urimelig at Vanunu ikke får lov til å bevege seg fritt og at han ikke har full yttringsfrihet når han har sonet sin straff. Den tilleggsstraffen han har fått ved at han ikke kan forlate Israel og at han

ikke har lov til å prate med media og bruke internett er helt urimelig.

- Hvor sannsynlig er det at Vanunu vil slippe ut av Israel for å jobbe på UiTø?

- For at det skal være en mulighet til at han skal slippe ut av Israel må det være et sterkt internasjonalt press. Den norske regjeringen må da være med å si klart ifra at en slik behandling av mennesker er ikke akseptabel. Dette er den eneste måten han kan bli fri på, og det at vi har tilbydd han jobb er en ny dimensjon i saken.

- Han har gjort en heltedåd
Leder i studentnettverk for fred, Alberto Valiente er også svært kritisk til at det nå ser ut som at Vanunu ikke får asyl i Norge.

- Kommunalministeren fremstiller denne asylsøknaden rent juridisk, men bak fasaden er det en politiske konflikt. Det er forholdet mellom yttringsfrihet og makt. Det er vanskelig å forsvare ytringsfriheten når man kommer i

konflikt med mektige stater. Akkurat dette er svært synlig i denne situasjonen. Man ser dobbeltmoralen når den norske regjeringen ikke vil gi Vanunu asyl mens Norge støtter krigen i Irak. Som kjent ble Irak angrepet på grunn av at de hadde masseødeleggersesvåpen. Hvis myndighetene hadde vært konsekvent ville Vanunu blitt tatt imot som en helt i Norge.

- Etter dagens asylregler er det ikke lov å søke om asyl i Norge når man ikke oppholder seg i landet. Hva synes du om dette?

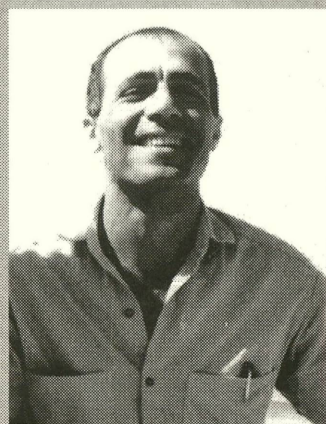
- Jeg mener at Norges asylpolitikk må reformeres for å bli mer human, og det spesielt viktig at når det kommer så spesielle situasjoner som dette. Vanunu er en veldig profilert mann som har ofret mye, og det blir da mer viktig å gi han asyl. Hvis ingen står frem og tilbyr han asyl vil det bli mye vanskeligere for andre å komme frem med informasjon om hemmeligholdt informasjon om masseødeleggersesvåpen.

Ut av Israel

- Trur du det vil være mulig å få Vanunu ut av Israel slik situasjonen er nå?

- Det landet som eventuelt gir han asyl må også hente han i Israel, og jeg trur ikke Israel ville satt hindringer i veien hvis norske diplomater hadde kommet for å hente han ut. Hvis dette skulle vise seg å

ikke gå vil det uansett være viktig å tilby han asyl i Norge. Da vil Israel få press på seg for å gi Vanunu like rettigheter som alle andre statsborgere sånn at han kan reise fritt ut av landet.

Mordechai Vanunu

- Den israelske atomteknikeren Mordechai Vanunu ble i 1986 dømt til 18 års fengsel for å ha avslørt Israels atomvåpenprogram. Han satt i isolasjon i 12 av disse årene.

- Vanunu ble sluppet fri i fjor. Han nektes imidlertid å snakke med utenlandske medier og får ikke forlate Israel.

- UiTø ønsker å ansette Vanunu, men israeleren får ikke komme til Norge. I følge lovverket må man befinne seg i Norge for å søke om asyl.

Har du sett noe uvanlig?
Tips Utropia om det!

FOTO: ESPEN SANDBERG

- Det skjer jo ikke med alle

Boligsjef i SiTø, Irene Kvello, mener at Wigdis Haugen har vært uheldig.

Kvello bekrefter at leilighetene i Storskogåsen og Prestvannet ikke var innflyttingsklare til avtalt tid. Hun sier også at ting ikke ble gjort slik de skulle da Haugen bodde i Ørndalen. Men Kvello mener at ikke alle personer ville reagert like sterkt på situasjonene.

- Det er nok mulig at Haugen har opplevd dette mer traumatisk enn andre personer ville ha gjort. Folk har forskjellig terskel. Vi har gjort vårt beste for at hun skulle få det bra, men det har ikke vært bra nok etter hennes syn.

- Men jeg vet at hun har hatt en del dårlige opplevelser. Vi har gitt henne kompensasjon for den perioden hun måtte flytte ut fra Ørndalen.

Kvello beklager forsinkel-

sene med å gjøre leilighetene innflyttingsklare.

- Det oppsto ting vi ikke var herre over. Men slikt skjer i utleie- og byggebransjen. Men ideelt skal vi selvfølgelig stille en bolig til disposisjon til avtalt tid, sier boligsjefen.

- Haugen har vært uheldig. Slikt skjer jo ikke med alle. Resultatene fra spørreundersøkelsen gjort av TSI Gallup for SiTø viser at studentene i liten grad er fornøyd med boligtilbudet til samskipnaden. Rapporten uttrykker også ei viss uro over at enkeltstudenter har opplevd dårlig service i boligformidlinga.

- Vi tar spørreundersøkelsen veldig alvorlig og vi er klar over at vi har problemer med service. Vi jobber nå med å legge om servicetilbudet på driftsavdelingen. Vi er dessuten i ferd med å oppgradere boligene, sier Kvello.

BOLIGTRØBBEL: Wigdis Haugen har måttet tåle mange problemer etter å ha hatt SiTø som utleier i tre år.

Tre års boligmareritt

Wigdis Haugen og hennes handikappede sønn har bodd i fire studentboliger på tre år. Deres erfaring er at SiTø tilbyr ulevelige boforhold og elendig service.

Tekst THORALF FAGERTUN

Wigdis Haugen flyttet til Tromsø i 2002 for å studere geologi og biologi. Hun flyttet inn i en studentleilighet på Mortensnes, sammen med sin da to år gamle sønn, som lider av cerebral parese og epilepsi. - På den tiden kunne han ikke gå og leiligheten lå i andre etasje. Det fungerte ikke. I tillegg bodde vi like ovenfor hovedhuset, og det var mye fest og bråk på nettene. Siden sønnen min har epilepsi, må han sove godt om natten. Inneklimaet i leiligheten var heller ikke akseptabelt på grunn av fukt og mugg, forteller Haugen.

I september 2003 fikk derfor mor og sønn tildelt en leilighet i Ørndalen. Haugen forteller at leiligheten hadde stått siden juni, men var blitt glemt bort.

- Da vi flyttet inn virket ikke kjøleskapet, veggene skulle males og et klesskap var knust. Det meste ble fikset ganske raskt, men veggene ble ikke malt før vel to år senere, i januar i år.

Andre problemer skulle imidlertid dukke opp lenge før den tid.

Lekkasje på badet

- I oktober 2004 kom vil tilbake etter å ha vært i Harstad en helg. Da rant det vann gjennom taket på badet. Det viste seg å være en skade på badet i etasjen over vår. Vaktmesteren kom etter hvert og fant ut at taket måtte skiftes, sier Haugen.

Hun forteller at hun gjentatte ganger henvendte seg til SiTø for å få arbeidet i gang.

- Men først i desember 2004

leide SiTø inn et firma for å skifte taket. De satte i gang med sparkling og pussing. Men de lot utstyret stå og ryddet ikke opp etter seg. Det var pussestøv i hele leiligheten, slik at den ble ubeboelig. Dette måtte jeg vaske selv. Dessuten kunne vi ikke bo i leiligheten, men måtte flytte inn hos slekt og venner.

- I januar ble firmaet endelig ferdig, men de ryddet faktisk aldri opp etter seg, det lå mye utstyr igjen etter dem. Til slutt kom vaktmesteren og ryddet opp utstyret deres en gang i slutten av måneden, sier Haugen.

Ikke innflyttingsklar

I løpet av desember hadde Haugen fått nok og søkte om bytte av leilighet. Det fikk hun, denne gangen i Storskogåsen.

- Jeg pakket flyttelasset og dro nedover til boligkontoret til avtalt dato. Men da jeg kom til leiligheten viste deg seg at den var under renovering og aldeles ikke innflyttingsklar, forteller Haugen.

- Boligkontoret foreslo at jeg kunne bo der likevel, men det var noe feil med vinduet på soverommet der sønnen min skulle ligge. Det sto åpent og gikk ikke an å lukke. Å ha et konstant åpent vindu i første etasje i desember var ikke spesielt forlokkende, så jeg takket nei. Senere fikk jeg regning for det døgnet jeg hadde bodd i leiligheten. Den nektet jeg imidlertid å betale. I forrige uke var Haugen og hennes sønn atter på flyttefot. Denne gangen til Prestvannet og en ny studentleilighet. Historien gjentok seg.

- Vi hadde pakket og bestilt flyttebil. Men det viste seg at heller ikke denne leiligheten var innflyttingsklar, slik som lovet. Jeg hadde da brukt fire dager på å pakke ut av leiligheten i Ørndalen. Vi måtte bo hos slekt og venner igjen.

SiTø får stryk

I skrivende stund har Haugen og hennes sønn flyttet inn i den handikaptilpassede

leiligheten på Prestvannet og trives foreløpig bra. Men Wigdis Haugens tillit til SiTø er minimal.

- Det holder ikke til annet enn stryk i min verden. Grunnen til at jeg fremdeles bor i SiTø's boliger er at det er veldig vanskelig å finne handikaptilpassede leiligheter på det private marked, forklarer hun.

- Når man leser brosjyrene til SiTø, får man inntrykk av at vaktmesteren kommer på et blunk hvis det er noe og at boforholdene er trygge og gode. Disse brosjyrene kan man ikke stole på. Jeg kommer fra Tromsø og har hele familien min her, men hva ville skjedd med noen som kom flyttende langveisfra?, spør hun.

- Jeg har blitt jagd ut fra leiligheten min flere ganger og har måttet bo hos venner og familie i flere uker.

Som kompensasjon for belastningene hun er blitt påført, har SiTø gitt Wigdis Haugen et avslag på 1000 kroner i husleien for mars.

KOMMENTAR

Student- aristokratiet

Det ligger noen tvilsomme flyere strødd rundt omkring i Bodegaen. Noen glade ungdommer steiker "moderate" vafler utenfor. Noe er på gang... Det er uke 15, det sies å være valg til Studentstyret. Patetiske, smakløse bilder pryder SSL-flyerne, store tapre kommunistiske menn som kjemper for fedrelandet. Desto mer patetisk når man tar i betraktning at vårens valg til Studentstyret mangler enhver fokusering på studentpolitiske saker. Debatt er mangelvare.

Da nåværende leder for arbeidsutvalget til Studentstyret, Anja Uglem, ble konfrontert i Utopia i høst med det dårlige studentengasjementet, slo hun alarm. – Vår legitimitet har aldri vært svakere, et imaginært demokrati er ikke noe vi vil ha.

Det virket som om arbeidsutvalget valgte en ny strategi i vår for å unngå at valgdeltakelsen skulle gå ned. Den gikk ut på å gi så lite informasjon som mulig, slik at studentene skulle bli pirret til å finne frem selv, en akademisk utfordring kan man si. På nettsiden til studentstyret står det at mer informasjon om valget vil følge. Kanskje den kommer etter valget? Ingen studenter har fått e-post med informasjon om valget, selv om det så opplagt er den enkleste måten å gi studentene fylldig informasjon. Og bortsett fra en knyttneve plakater, nevnte flyere og vafler, var det egentlig ingenting som tydet på at man skulle velge studentdemokratiets kjerne.

Det er meget beklagelig at listene ved urnevalget ikke klarte å stille opp med mer fokusering på studentpolitiske saker, debatt og profilering. Resultatet av den elendige innsatsen til studentstyret er at valgdeltakelsen var på 5 prosent. Valget har ikke ført til de helt store endringer i maktforholdet mellom De moderate og SSL. Alle representanter kan trygt bli sittende i sine (delvis betalte!) stillinger. At studentstyret nå i enda større grad enn før har et demokratisk underskudd, får så være. Man kan saktens spørre seg om ikke studentstyrets posisjoner bør gå i arv!

Av Joep Aarts

FOTO: ESPEN SANDBERG

VANT VALGET: Åshild Hana og SSL vant valget, men seierens sødme ble ødelagt av det faktum at 94 prosent av studentene lot være å stemme.

Valg med bismak

Sosialistisk Studentlag (SSL) vant valget som vanlig, men med en valgdeltakelse på 6,1 prosent er ingen av partiene fornøyd.

Tekst THORALF FAGERTUN

- Vi er ganske fornøyd med valget, Vi har mer slagkraft enn de andre, selv om vi mistet et mandat, forteller Åshild Hana fra SSL. SSL vil denne gangen få fem av åtte representanter i studentstyret. I nåværende periode har de hatt seks. Men det som virkelig plager partiet er oppslutningen om valget. - Klart, det er stor forskjell på å vinne valget hvis det er 40 prosent opplutning, enn hvis det er seks prosent. Det er ganske kjiipt at engasjementet er så dårlig. Kanskje har vi ikke gjort nok for å promotere valget, vi i SSL burde kanskje

ha vært mer aktive, innrømmer Hana.

Bortsett fra egen promotering, tror hun den elendige oppslutningen skyldes at det er kort tid siden forrige valg og at studentene rett og slett har det for travelt.

Litt fornøyd

Moderat Liste gjorde det bedre i år enn i fjor, men Gunnar Moe spretter likevel ikke champagnen.

- Vi er litt fornøyd, siden vi fikk en plass mer enn sist, men valgdeltakelsen er vi ikke fornøyd med, understreker han.

- Det er en seier med bismak. Moe tror studentpolitikerne må jobbe for å få studentene mer involvert, og lære dem hvilke muligheter de selv har til å påvirke.

- Avstanden mellom studentstyret og den gjengse student må bli mindre. Vi har nok ikke gjort nok for å få våre meninger ut til studentene. Valgkampen

STEMMEFORDELING	ANTALL STEMME	%	MANDATER
Det Liberale Selskap	21	5,5	0
Sosialistisk Studentlag	212	55,5	5
Moderat Liste	115	30,5	3
Blanke/ ugyldige	34	8,9	-

blir fort en hastesak, og det hadde nok vært en fordel å fordele promoteringen over hele året, mener han.

Står på videre

- Det var selvsagt skuffende at det ikke gikk bedre enn det gjorde. Det viser at de tradisjonelle politiske skillelinjene ligger fast, sier Bjørn Gunnar Jørgensen fra Det Liberale Selskap. Partiet hans fikk ingen av sine kandidater inn i studentstyret. Valgdeltakelsen gir ham heller ingen grunn til å juble.

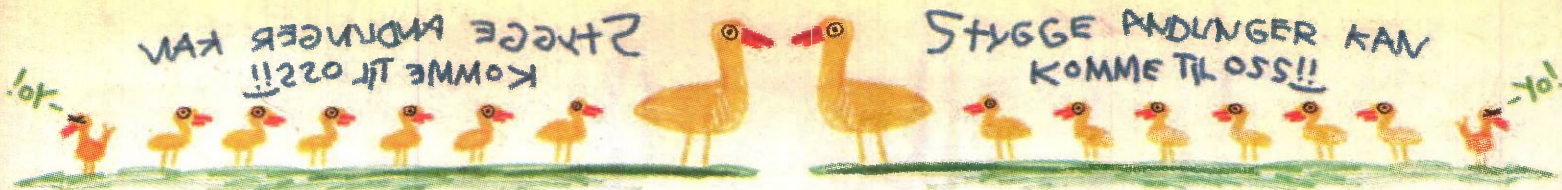
- En meget skuffende valgopp-

slutning. Det sittende sentralstyret har ikke gjort nok for å promotere valget og må nok ta sin del av ansvaret. Men også vi fra de politiske listene burde nok drevet en mer aktiv valgkamp, så det er nok en todelt ansvarsfordeling, mener han.

- Men det er nok liten tvil om at studentene ikke bryr seg om studentstyrevalget.

Selv om DLS gikk på nok en smell, har ikke partiet tenkt å gi seg.

- Vi legger på ingen måte ned drifta. Vi skal stå på videre, garanterer Jørgensen. regusht

Portrettet

FOTO: JØRN NORMANN PEDERSEN

En pamp i rampelyset

For første gang i manns minne tar lederen av NSUs arbeidsutvalg en andre periode. Møt Jørn Henriksen.

Tekst THORALF FAGERTUN

Jørn Henriksen har steget oppsiktsvekkende raskt i gradene. Etter å ha bodd de 18 første årene av sitt liv sammen med mor og far i lille Gravermark i Lofoten og avtjent verneplikten i Harstad, kom unge Henriksen til Tromsø for å studere statsvitenskap. Ved en tilfeldighet snublet han inn i studentpolitikken.

- Det var en venn av meg som satt i studentstyret her ved UiTø og han overtalte meg til å stille til valg som internasjonalt ansvarlig, forklarer han.

- Jeg tapte. På loddrekning. Men ved neste korsveg ble Henriksen valgt til internasjonalt ansvarlig i studentstyrets arbeidsutvalg her i Tromsø. Bare et år senere forsvinner han til Oslo, etter å ha blitt valgt til leder for NSUs arbeidsutvalg, den høyeste posisjonen en studentpolitiker kan ha i Norge.

Og for et par uker siden ble han pinadø gjenvalgt.

- Jeg har prøvd å finne ut om noen har stilt til gjenvalg som leder før, men har ikke funnet

noen enda, ler Henriksen.

Hardt arbeid

Utopia treffer Henriksen hjemme i Tromsø, der han skal lede en debatt og trekke pusten. Livet som pamp i Oslo betyr lange dager med høyt tempo og mye ansvar for 22-åringen. Men det trives han med.

- Vi har et flott miljø innad i gruppen. Godt humør og mye humor gjør at vi takler stress og lange arbeidsdager, forteller han.

- Det er alltid vanskelig å planlegge arbeidsdagen på forhånd. Det ringer alltid en eller annen VG-reporter eller noe lignende som vil ha svar på noe man aldri har hørt om før, og da må vi hive oss rundt og finne det ut. Eller så er det en politiker som uttaler noe sprøtt, som vi er nødt til å lage en kommentar på og få ut i media så fort som mulig.

Media er et viktig aspekt ved Henriksens virke. Et oppmerksomt øye vil ha lagt merke til at navnet hans til stadighet dukker opp i riksmidia.

- Det er viktig å få sakene våre ut i media. Først da får vi den nødvendige oppmerksomheten, medgir han.

Når Utopia-fotografen gjør klar til fotosession og kommanderer Henriksen hit og dit, vises det at gutten er vant til å posere.

- Det har blitt noen bilder, ja,

sier han. Og smiler pent.

Når kastanjene blomstrer

Jørn Henriksen får bruk for sin erfaring som internasjonalt ansvarlig, når han bor sammen med to trøndere på Grünerløkka.

- Veldig greie folk, for all del, men det er hardt å være Bodø/Glimt-fan, sukker han.

Men Henriksen trives i Oslo. Særlig nå som våren virkelig fester grepet og det vises at hovedstaden ligger to lengdegrader sør for Tromsø.

- Her om dagen gikk jeg hjem fra jobb da det ennå var lyst. Og det var ikke fordi jeg gikk tidligere hjem enn vanlig. Jeg synes det er herlig når det blir lyst og varmt. Jeg gleder meg til å rusle rundt i parken og bare spise is og kose meg, erklærer han og innrømmer at han kanskje ikke kommer tilbake til Tromsø igjen når ledervervet er over.

- Klimaet kan ha noe å si. Men jeg savner på mange måter Tromsø, det er en fin by å studere i. Og mørketida tar man jo med i regnskapet på forhånd. Den gjør ikke så mye fordi man tvinges til å være sosial, gå på kafé og finne på ting.

Om det blir i Tromsø eller et helt annet sted, skal Jørn Henriksen uansett studere ferdig. Det er statsvitenskap han satser på, med fokus på internasjonal politikk.

Verdifulle erfaringer

Henriksen tror ikke toppjobben han nå er inne i vil gjøre ham spesielt attraktiv på arbeidsmarkedet. Det var heller ikke derfor han tok den.

- Den ser sikkert bra ut på CVen, det er ikke det, men det er ikke min motivasjon. Det er en veldig spennende, interessant og krevende jobb og jeg føler at jeg har vokst som person det siste året. Disse erfaringene vil nok hjelpe meg i en hvilken som helst jobb, men jeg er ikke sikker på at de kommer til å skaffe meg jobb, mener han.

Som leder av NSUs arbeidsutvalg spiser Henriksen kirsebær med de store, og middagsselskaper med fiffen er han blitt vant til og litt lei av. Det er de daglige utfordringene som engasjerer ham.

- Ofte deltar jeg på møter sammen med beslutningstakere innen utdanningssektoren. Dette er folk som har et helt yrkeslivs erfaring i det de gjør. Her må jeg som ung student klare å markere meg og argumentere for å få våre saker igjennom, på lik linje med de andre. Det er utfordrende, understreker Henriksen.

- Men samtidig er Norge et takknemlig land å være studentpolitiker i. Selv om man ikke alltid gjør som vi vil, blir vi alltid hørt på.

Lobbyvirksomhet er noe av det NSU kan best og Jørn

Henriksen sitter titt og ofte sammen med politikerne for å overbevise dem om hva som er til studentenes beste. Ofte lykkes han.

- De største sakene har vært statsbudsjettet og den nye universitets- og høgskoleloven. Selv om statsbudsjettet gikk dårlig er jeg er godt fornøyd med resultatet i loven og synes vi fikk sikret viktige rettigheter for studentene.

Nok er nok

Sittende tilbaketilt i kantina på teorifagsbygget er det ingen ting som tyder på at Henriksen lever et stresset liv. Når han prater er stemmen rolig. Og den rabiaste gestikuleringen som er så karakteristisk for mange politikere, er fraværende hos Henriksen. Nettopp evnen til å være rolig og holde hodet kaldt, fremhever han som en av sine viktigste egenskaper.

- Jeg kan bli engasjert, for all del, men jeg mener at man kommer mye lenger ved å argumentere fornuftig og rolig for sin sak. Å bli sint og rope og skrike, hjelper ingen verdens ting, mener han.

- Kommer du til å ta en tredje periode hvis du får sjansen?

- Nei!, sier Jørn Henriksen bestemt.

!!Lagstøtte!!
!!Lagstøtte!!
!!Lagstøtte!!

Også te-drikkere er
velkomne på Utropia!!

11

Onsdag 27. april 2005

Stilling utlyses

Vi trenger en kokk med fagbrev og erfaring fra koldtkjøkken som kan jobbe annenhver helg og i sommerferier.

Søknaden sendes innen 13.mai til Markens Grøde v/Leif Arne Plather, Storgata 30, 9008 Tromsø. Opplysninger kan fåes av Leif Arne Plather mobil 97753439 etter klokka 10

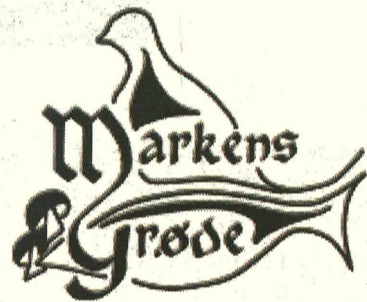

FOTO: JULIE UTLEP GJENGEDAL

KLART FOR VALG: Studenttingsleder Renate Walberg arbeider for å øke valgdeltakelsen på HiTø.

Skal øke valgdeltakelsen

Studenttinget i Tromsø holder for øyeblikket en kampanje for å øke valgdeltakelsen ved Høgskolens fire avdelinger.

Tekst JULIE UTLEP GJENGEDAL

Dette semesteret vil en egen valg- og profileringsgruppe innen studenttinget nå ha ansvaret for å jobbe med valgdeltakelsen

Fristen for å stille til valg gikk ut 22. april. Studenttingsleder Renate Walberg opplyser at det er oppmeldt fire kandidater fra Avdeling for Helsefag, fem fra Avdeling for Lærerutdanning, fire fra Kunstfag og seks fra Ingeniør- og Økonomifag. Det er dermed ikke nok folk til å fylle opp både representant- og varaplassene.

- Fristen til å stille til valg har gått ut, men gruppa holder på til selve valget 10-14. mai for å få flest mulig til å bruke stemmeretten sin, kommenterer Walberg.

Skifter taktikk

Det forrige Studenttingsvalget ble holdt høsten 2004, men på grunn av problemer både med å få nok kandidater og lav valgdeltakelse er det blitt forsøkt flyttet til våren.

- Vi håper det i hvert fall blir bedre enn i fjor, at folk tar seg fem minutter til å sjekke ut representantene på ClassFronter, og stemme på de kandidatene

de tror vil gjøre jobben på best mulig måte" sier Walberg.

ClassFronter er Høgskolens system for undervisning over internett, som kan ha vært en medvirkende årsak til at valgdeltakelsen gikk opp fra 6 prosent høst 2003 til 6,7 prosent i 2004, da valget ble lagt ut på dette systemet. Det samme skjer i år, med unntak av en egen valgurne på Avdeling for Helsefag (AFH).

- AFH er vanskelig å få tak i fordi studentene er mye ute i praksis, så der vil det være mulig å avgi forhåndsstemme," sier Walberg.

Endringer i vervene

Det nye studenttinget som blir

valgt 10-14 mai vil merke en del av de endringene det gamle studenttinget legger opp til, da det nå ikke vil være ansatt deltidsarbeidende velferds- og fagpolitisk ansvarlig. I stedet er de bortprioritert til fordel for et fulltids nestlederverv, som sammen med ledervervet vil bli innstilt av en valgkomité bestående av en person fra hver avdeling, samt en representant fra arbeidsutvalget. Disse vil deretter bli valgt på konstituerende møte. Alle studenter på Høgskolen kan i frem til 6.mai søke på leder og nestledervervet.

Studentenes sosialtjeneste

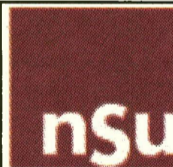
Vi har åpent hver dag. Du kan ta kontakt om ulike studiemessige, sosiale eller personlige forhold

Hvor: I kjelleren på SV-fak (egen inngang, v/ busstoppet)
Treffetid: kl 0900 –1500 hver dag
Åpen time: Hvis det haster: kl 1300 – 1400 hver dag

Noen å snakke med?

Ta kontakt: Ekspedisjonen 776 49050
E-mail: sosialtjenesten@sito.uit.no

Studentsamskipnaden i Tromsø

Annonsering av ledige stilling

STUDENTSTYRET NSU-TROMSØ
Søker medhjelpere

BOLIGHJELPA 2005
Stilling ledig

3 medhjelpere

Bolighjelpa har som oppgave å hjelpe studenter i Tromsø med å finne bolig ved semesterstart. Bolighjelpa har ingen boliger til disposisjon men formidler boliger i det private markedet. Bolighjelpa er i virksomhet i ca. 2 måneder hver høst.

Fra 4. juli til 2. september er det tre ledige stillinger som medhjelpere ved Bolighjelpa 2005. To av jobbene har en varighet på 8 uker, altså hele perioden. Den tredje stillingen er ikke fullstendig avklart ennå, men dette vil avklares innen ansettelse.

Bolighjelpa har kontor plass i studentarealene i teorifagsbygget hus 2, plan 1. Arbeidsoppgavene er å formidle boliger til studenter uten bolig.

Følgende kvalifikasjoner vil bli vektlagt:
• Erfaring fra liknende arbeide
• Humør og samarbeidsevne
• Kontaktskapende
• Utadvendt og like å være i kontakt med mennesker

Stillingen avlønnes med kr. 16 000,- brutto pr. måned.

Søknadsfrist: 18. Mai 2005
Søknad med cv sendes:
Studentstyret, hovedgården, 9037 Tromsø
Kontaktperson Anja Støback Bjørsvik, orgsek@sst.org.uit.no telefon: 776 44202/95875751

UTROP

Samisk språk og litteratur ved Universitetet i Tromsø

Gjennom diverse oppslag i mediene i løpet av vinteren har det blitt fokusert på problem på samiskfaget ved Universitetet i Tromsø, og på bakgrunn av disse problema har en til dels trukket den konklusjonen at universitetet ikke satses på samisk og derfor heller ikke kan kalle seg et samisk universitet.

Utgangspunktet for denne fokuseringa på samisk var svært mange stryk på eksamen i samisk språk høsten 2004. Imidlertid har det ikke alltid kommet like klart fram at det var snakk om to emner på mellomfagsnivå og ikke samiske emner generelt. Mellomfagstilbudet som disse to emnene inngikk i, blei gitt utenom vanlig undervisnings-syklus fordi det var en etterspørsel etter dette blant studentene som Det humanistiske fakultet ville komme i møte. Dette ekstratilbudet blei gitt med lite undervisning og innleide lærerkrefter, og vi må bare innrømme at oppfølginga av studentene ikke blei slik den skulle vært. Heldigvis kom de fleste studentene gjennom kontinuasjonseksamen med normale resultat.

Av denne saken har fakultetet lært at vi ikke skal strekke skinnfellen for langt og avvike fra det ordinære undervisningstilbudet. Og vi må bare beklage at vi har høsta denne lærdommen på en måte som har medført belastninger for de involverte studentene. For framtida håper vi at det kvalitetssikringssystemet som universitetet har innført, kan fange opp denne typen problem på et tidligere stadium mens det ennå er mulig å gjøre noe med dem.

Dessverre er også det ordinære undervisningstilbudet i samisk språk og litteratur et minimumstilbud både med omsyn til timetall på de enkelte emnene og når det gjelder hvor ofte de ulike emnene gis. Likevel meiner vi at vi gir et godt tilbud på begynnernivå, mens vi har vansker særlig på høyere nivå innafor språkdelen av faget.

Dette har sammenheng med at bemanninga på samiskfaget er langt dårligere enn det universitetet ønsker og meiner at den bør være. Årsaken er kort og godt at det har vært vanskelig å skaffe kompetente personer til stillinger i samisk. Når det har vært lyst ut stillinger, har vi opplevd at det enten ikke er kvalifiserte søkere, eller at en søker som vi gjerne skulle tilsatt, ikke har tatt stillinga. Det står likevel ikke på manglende vilje, og universitetsstyret har seinest ved siste budsjett-

behandling sagt at det skal bevilges penger om det fins aktuelle kandidater til stillinger i samisk.

Det humanistiske fakultet gir med støtte fra Samisk senter ei begynnerundervisning som vi har inntrykk av fungerer svært godt, og også på resten av samiskstudiet gjør de få ansatte en stor innsats for å gi et best mulig tilbud. På språksida foregår det et omfattende forskings- og utviklingsprosjekt innafor samisk språkteknologi i samarbeid med Sametinget, og universitetet støtter opp om dette ved at det er oppretta ei fast vitenskapelig stilling på feltet. På litteratursida er det planer om ei utbygging ved at samisk blir et sentralt element i et nytt mastergradsstudium i urfolkslitteratur, og forhåpentligvis kommer det snart på plass en ny universitetslektor i samisk litteratur. Dessuten kan det nevnes at fakultetet arbeider for å gjøre samisk kunst mer synlig innafor studiet i kunstvitenskap.

Vi har full forståelse for at noen studenter kan foretrekke å studere samisk språk og litteratur på Samisk høyskole, dvs. på en samiskspråklig institusjon i et samfunn der samisk står sterkere enn i Tromsø. Men vi meiner samtidig at det er vår plikt å ha samisk blant språkfaga ved Universitetet i Tromsø med et fullt utbygd studium fram til og med doktorgrad. Sjøl om det samiske miljøet er lite, kan det her samarbeide med og støtte seg på kompetanse på andre språkfag, f.eks. innafor allmenn språkvitenskap. Og samisk er sammen med finsk og nordisk nødvendige fag i universitetets satsing på nordnorske språkforhold.

Endre Mørck, leder for Institutt for språkvitenskap

Om å grave sin egen grav

Påstand: Vi har gravd vår egen grav, hoppet opp i den og nå står vi og jamrer fordi ingen vil hjelpe oss ut av den. Det er, for si det pent, ironisk. De eneste som kan hjelpe oss opp er oss selv. Men vil vi det? Klarer vi det?

Kvalitetsreformen er ikke én reform, det er en pakke med mange reformer. Det er den mest omfattende endringen av norsk høyere utdanning på mange, mange år. De viktigste målene var å sikre bedre oppfølging av studentene, et bedre undervisningstilbud og å gjenreise heltidsstudenten.

Håpet var at man skulle klare å gi alle studentene den oppfølgingen de har behov for, og å sørge for at alle kommer seg gjennom studiene sine med en best mulig faglig balanse. For å få til dette måtte vi få til

en grunnleggende endring i forhold til hvordan ansatte og studenter tenker om studier og det å studere. Vi trengte en kulturreform.

Kvalitetsreformen ble definert som studentens reform. Implisitt i dette ligger det at studentene også hadde og har et ansvar for å få gjennomført reformen. Dette var vi som var studentpolitikere på den tiden klar over. Vi visste hva vi gikk til og visste at mye av jobben som måtte gjøres, måtte vi gjøre selv. Og vi sa at det skulle vi klare.

Endringer i akademia tar tid. Det kan alle som har forsøkt å jobbe i dette underlig vakre landskapet skrive under på. Men i overgangen fra å være en nasjonal ide til å bli virkelighet på institusjonsnivå hadde vi som studenter en helt unik mulighet til å påvirke vår hverdag. Vi hadde muligheten til å være med i prosessene som skulle legge premissene for vår nye hverdag. En ny verden var mulig.

Derfor blir ironien så tydelig når SSL skriver på en plakat at kvalitetsreformen var høyresidas forsøk på å kvele studentengasjementet. Hvis SSL opplever at reformen kveiler studentengasjementet, så er det fordi studentpolitikere ikke gjør jobben sin. Loven er krystallklar: institusjonen skal legge til rette for studentpolitisk virksomhet. Krev din rett, gjør din plikt.

Derfor blir ironien enda tydeligere når det studentpolitikere later til å bruke tida på er å krangle om parkeringsplasser. Den største reformen i norsk høyere utdannings historie er i ferd med å bli implementert. Og vi krangler om parkeringsplasser? Eller er det Utopia som synes det er mer spennende å skrive om dette enn alle de gode, interessante debattene som foregår om hvordan vi vil at vår utdanningsframtid skal være?

Hvis kvalitetsreformen feiler, så er det minst like mye vår skyld som de ansattes skyld. Vi kan ikke sitte på gjerdet og vente på at noen skal sy puter under armene våre. Vi er nødt til å ta ansvar og vi er nødt til å gjøre noe selv. Og vi er nødt til å gjøre det nå (eller helst i fjor).

Til sist: jeg har bestandig tenkt at det er bedre å tryne enn ikke å prøve i det hele tatt. Derfor blir jeg glad når jeg hører om fagmiljøer som har prøvd ett eller annet nytt og ikke fått det til – det viser i hvert fall at de prøver. Jeg er mer bekymret for de fagmiljøene hvor man ikke hører noe, og hvor endringene i forbindelse med reformen i stor grad har bestått av å regne om vektall til studiepoeng. Hvordan står det til på ditt fagmiljø?

Mats Larssen, nestleder NSU 2001/2002

WHITE SM

Cardinals of the Vatican have reached their decision, and a new pope has been selected. When pope, Benedictus XVI alias Joseph Ratzinger, now has been well known as the one to fill in the role of the deceased John Paul II, the Catholic world is still in strong controversies. Utopia made a brief insight to the Catholic tension at the University of Tromsø. Seemingly, the temperature is not that high as first expected.

Tekst: FRITJOF EIDE FJELLSTAD/ DRAGICA VIDOVIC

Kadija Kabba (26) at the peace studies:

What is your opinion of the new Pope?

- It's difficult to form a concrete opinion about anyone who has held a position for such a short period. However, I think he's the right man, considering his close relationship to John Paul II. Personally, where he comes from and his history doesn't matter as long as he could do his job according to the doctrines of the church. I think he should be given a chance and not be criticized too much.

Does the new Pope represent your view of Catholicism?

- He certainly does. He has to disprove himself worthy for representing my views on Catholicism, which he has not done yet.

How is it like to be a catholic in your country?

- It's simple really. It's no hassle backs in my country, because people have the option of leaving the church if the doctrines or views of the church do not conform to what they want.

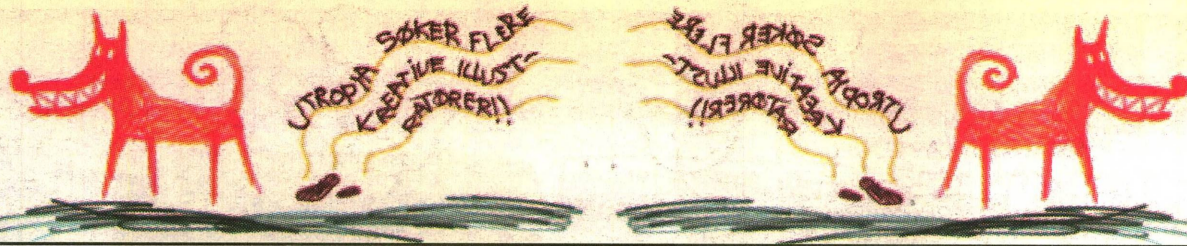
What do you think of Vatican

today?

- The Vatican has a lot to face today especially the growing and diverse modern views of Catholics, as well as non-Catholics around the world. There's a need for continuing to work together, as they have demonstrated, and reach out to more people.

What do you think about women freedom, homosexuality and prevention?

- I believe in Women Freedom because everyone is born free. It's just that society has now many interpretations of what both men and women should do and not do. Again, this depends on what particular society we are talking about, because all societies have their differences and interpretations. With Homosexuality, I think it's a matter of choice to the individuals involved. If the church frowns on it, then they have the option to leave the church. With Prevention all I can say is that "prevention is better than cure." My final word is that no one is perfect, we all make mistakes, and the church is always there to forgive our sins.

E, NEW POPE

Pablo Rangel (29) from Guatemala, indigenous studies: *What is your opinion of the new pope?*

- I think he's too much conservative, but on the other hand I didn't think we would get a liberal pope in this selection.

Pablo has a slight feeling that pope Benedictus XVI is one of the last of the conservative popes, based upon the fact that the next generation has a more open-minded way to practise Catholicism. *Does the new pope represent your view of Catholicism?*

- No, but I'm used to the conservative way of thinking about my religion, because of the long traditional aspects of it. However, despite my belief isn't that strong, I'm still influenced, by the tradition and culture that

lies within the religion, for instance in moral values.

How is it like to be a Catholic in your country?

- It's hard to be a liberal catholic, but younger people aren't especially into Catholicism today, so it isn't too much of a problem.

What do you think of the Vatican today?

- It may have the main influences on the catholic world, but still it's not an empire that holds all Catholics in a tight fist with its old-fashioned values and beliefs.

What about women rights, homosexuality and prevention?

- I don't see any problems with any of these issues. But sadly I think it will take a long time until the Catholic Church will accept these people as their true members.

Carmelo Interisano (24), political studies, from Italy:

What is your opinion of the new Pope?

-I may respect him as a new Pope, like every Pope. I am skeptical about this new Pope, knowing his history.

Does the new Pope represent your view on Catholicism?

-No, because the churches at the moment need ecumenism. They need to convince

more people that the right way is the way of the Church and of the faith.

How is it like to be a Catholic in your country?

-It is the norm. Catholic means to believe in the Church and have faith in the Lord. But sometimes you are in a big problem if you want to be a good citizen of your country or a good Catholic.

Ilka Engel (30) med. phys., from Germany:

What is your opinion of the new pope?

- I know some of his history, which makes me a bit sceptical. I thought maybe we would get a more liberal pope in this selection.

Does the new pope represent your view of catholicism?

- Some of his ideas may appeal to me, but in general I think he's too conservative.

How is it like to be a Catholic in your country?

- I don't think it's very hard. The largest part of German Catholics is quite liberal about their faith. For instance, close to all Catholics in Germany protested against Ratzingers position as new pope.

What do you think of the Vatican today?

- I think they should make some adjustments, so that

they start to include a larger part of the catholic world, which feels left out. But of course I don't think they should completely reform their way of practice. They must stick to the fundament of catholicism, which include some views that may seem conservative to some people.

What do you think about women rights, homosexuality and prevention?

- I definitely feel that women should be appreciated more in the Catholic Church, and also to be included in the clergy. Prevention is also a natural element in the modern society that should be accepted by the Vatican. When it comes to homosexuality I can see why it causes a big issue, even though I, personally, have no troubles at all with this form of sexual orientation.

What do you think about Vatican today?

-Vatican at the moment with this Pope, I think, starts to be very conservative. Reitziger continuously shows conservative ideas of all kinds. He is German, but all German cardinals and bishops were against him, because of his ideas about church, faith, and doctrine. We need to bring the church near the society, to develop it.

What do you think about: women freedom, homosexuality and prevention?

- The main idea for conservatives is that life is life, and it starts when a man and a woman are together. Things like abortion and other freedoms are not possible. Now is a

big ongoing debate in Italy about artificial insemination with referendum in June. Church positions are not to vote. We have to vote in favor, it is the right of a person to decide.

I do not understand the position of the church about not doing anything against AIDS and such illnesses. Homosexuality is a big problem for the church. It is very difficult to find an agreement between the position of the church and what is happening in the society. I think that the current campaign in Spain for recognition of the homosexual marriage should continue in that direction. The church needs to get nearer to the people.

ANNONSE:

Reisebyrået for studenter!

KILROY
travels

TIPS UTROPIA!

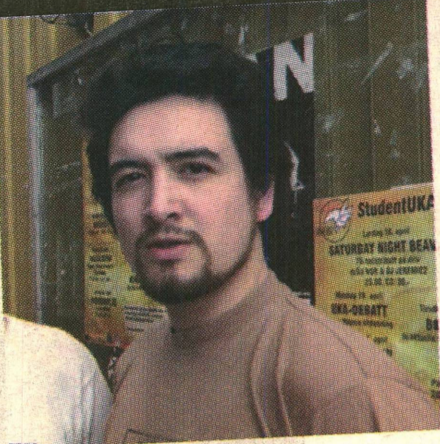
Det beste tipset i semesteret belønnes med reisegavekort fra Kilroy Travels til en verdi av 4000 kroner. Send tips til: tips@utropia.no

Ildsjelen

Ukas Bilde

FOTO: THERESE-M. LINDSETH

Navn: Tore Steenholdt Christensen
 Alder: 26
 Studium: Religionsvitenskap og Arkeologi
 Verv: Konsert og sneansvarlig under Uka 05, kulturstyremedlem på Driv for Studentsamfunnet, nestleder i Tromsø Guide Forening, Ansvarlig redaktør i Tromsø Student TV, Vert for The Dating Game, Senator i Studentsamfunnet, frivillig på Driv i vertskap.

Hva brenner du for?
 - Nord Norge, lett! Men kanskje mest Tromsø. Ellers å trø til der æ kan, elske utfordringer.

Hvem beundrer du?
 - H. M. Kongen. Ellers alle som gjer av sæ sjøl for felleskape. De' e viktig å ta vare på kverandre.

Om du hadde fått 1 mill til å gi til en god sak, hvilken sak hadde du støttet?

- He, he. Her e de' fristanes å si Driv... Men èn million e no engang ikkje så mykkje. De' e ikkje som før i tia, da pengan va verd nokka. No klattre man jo lett bort en million. Men hadde æ sotte me en million, så hadde æ gjedd dæm til SOS Barnebyer. Synes det e vikti at de' e nån som tar vare på de små som ikkje har de' så greit. Sånn at småfotan kan springe å leke.

Om du fikk vedta en lov eller en lovendring - hva ville det vært?
 - At de' skulle vært 86 og ikkje 50 km/t på Tromsøbrua. Ryktan sir at en litt førr snar Christensen kunne ha ringt helekopter service og flögge til byen for de' pængan han no sponse statskassen me'... Åsså synes æ at straffan førr vold ikkje lengre heng på greip. De' e ofran som burde taes vare på, ikkje tykkjepelkan som ikkje kan oppføre sæ. Gje dæm om øran me en frossen auar!

Hva gjør deg stolt over å være norsk?
 - Den nordnorske folkesjela og språkdrakten. Rett og slett de' at man kan være sæ sjøl. Æ e åsså veldig stolt over gutan og jenten våres som tjenestegjør i utlandet. I de' heile tatt at vi, et lite land, bryr oss om korsen andre har de, gjør mæ stolt. Åsså at vi år etter år deltar i grand prix, synes æ e arti. Folk må jo tru at vi e heilt på styr...

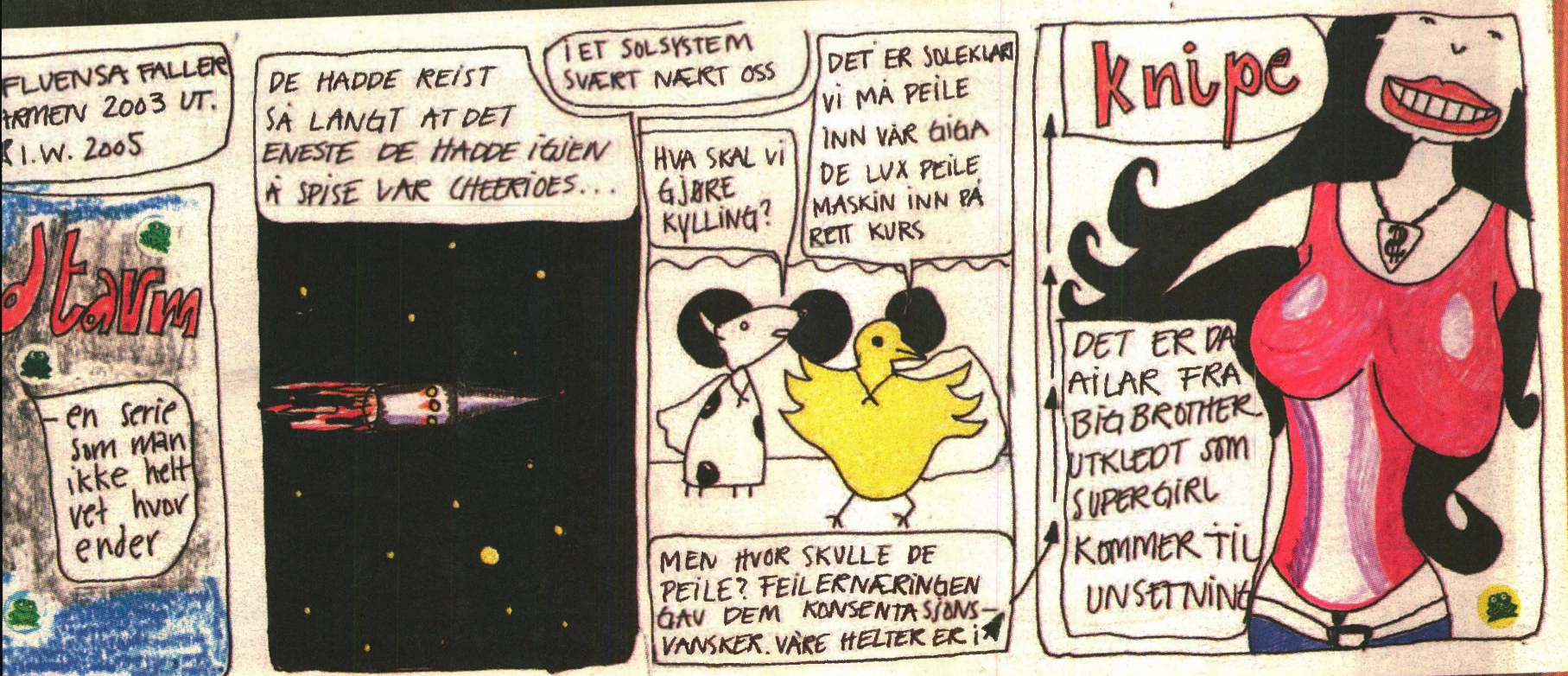
Hva gjør deg pinlig berørt over å være norsk?

- At venna av mæ skifte dialekt når dæm reise søraførr. De' gjør mæ ikkje bare pinlig berørt, men ganske førrbainna. Åsså Jens Stoltenberg og Torbjørn Jagland da. Dæm gjør mæ flau. Alt ka ikkje de der toan klare å styre i stand kver gang dæm uttale sæ. Æ gjer mæ over.

Når du dør, kommer du til himmelen eller helvete? Hvem møter du der?

- Hælvette, lett! Nåkkå ainna førrtjene æ ikkje. Så kainn æ sette der å brenne. He, he! Ryktan sir at æ nok ikkje har nokka å bestille i Perleporten. Ikkje førr de', han Sankt Peter e nok en kosli fyr, som kanskje hadde sloppen mæ inn. Men æ hadde nok fort blidd hevven ut igjen, førr æ hadde ikkje klart å latt være å arrangere konsert i himmelen. Æ dæken om han Far sjøl hadde vokna, når Hangface og Englekoret spille ekstranummer på ekstranummer... Når æ tenke etter må de' være ganske lett å booke band, når man e dau. Da har man jo en heil donge me' goe vokalista og band å velle mellom, som ellers e nokka vanskeli å få tak i. Å siden Jesus lagde vin av vann, e dæm nokk ikkje så streng på pils backstage. Å siden man no likavel e der i eviheta, kan jo strengt tatt ikkje sjenketien ha nokka å si. De' her må å spekulere mer på. Æ mene at live' e en fæst! Men så e æ litt spent på kor det blir nachspiel!

Blindtarm på boks, av Ida

Manøvers Meningsløse Maleri

Siverl Fosse, Norgesmester i frokostblanding, her er med ei skive med Nugatti, Servelat og Italiensk salat ...

Ab Via

Hørt på bussen

- No e det virkelig vår!
- Jammen det har det jo vært lenge...?
- Jo da, men i går så æ den første stupfulle russen

Hørt på Utopia

- Kulturredaktøren til layoutansvarlig:
- Men reisebrevet var jo også for langt sist gang.
- Det var ikke så veldig langt.
- Det var du som klagde over dårlig plass!
- Jeg? Du må ikke høre på meg, jeg syter jo hele tiden.

Utopia om 1 år

- Med inspirasjon fra fjorårets innslag om overvintring i Sibir har nå fire tromsøstudenter slått seg sammen for å overvintre i Oslo.
- Vi skal overleve på det naturen gir.
- Vi hører det er en jungel der nede

og føler oss godt forbered, sier leder for gruppa, Madelen von Snauchen, som legger til at de har vært på harde treningsøkter i både Milano, Paris og New York.

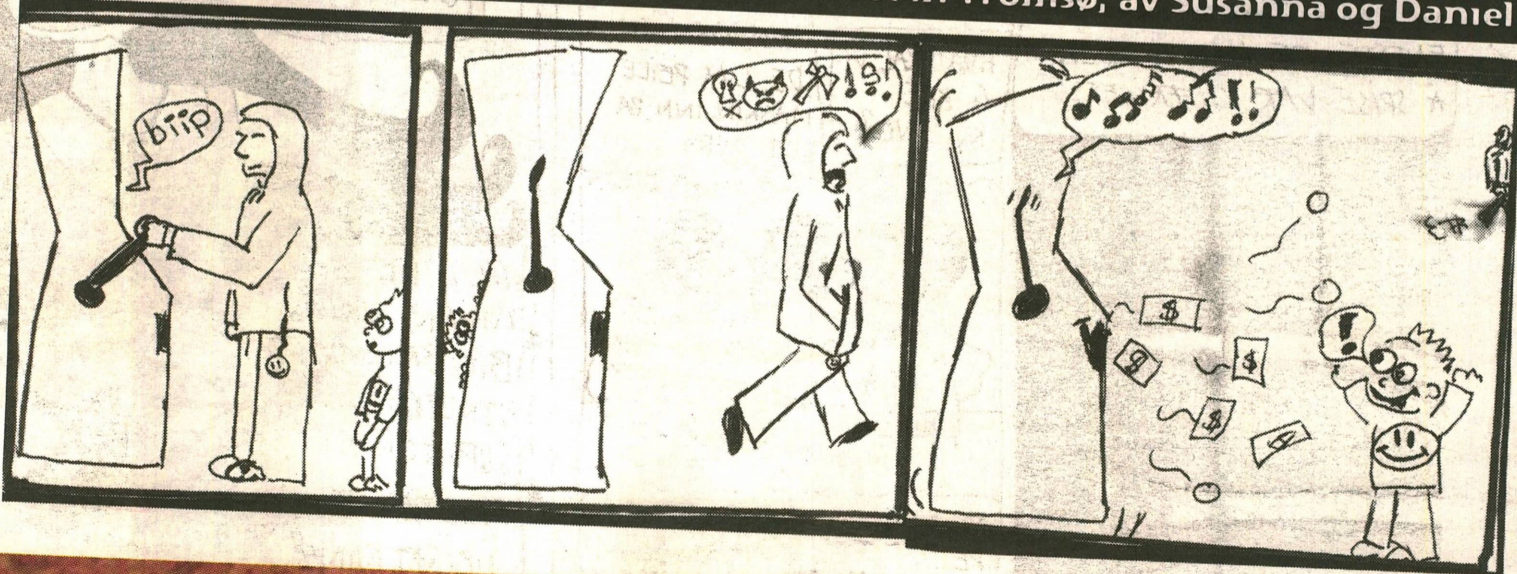
Utopia om 2 år

- Tromsøs befolkning venter fortsatt på at de store navnene til Mandelakonserten 2005 skal avsløres.
- Flere av de med billetter har nå slått seg ned på dynga der konserten skal holdes, så snart alt er klart vel å merke.
- Det er jo et spørsmål om penger, sier leder av komiteen Andre Barten.
- Men de som venter på noe godt venter ikke for lenge.
- Vi håpe jo på U2, kommer det entusiastisk fra Gunnilda Silstang, beboer.

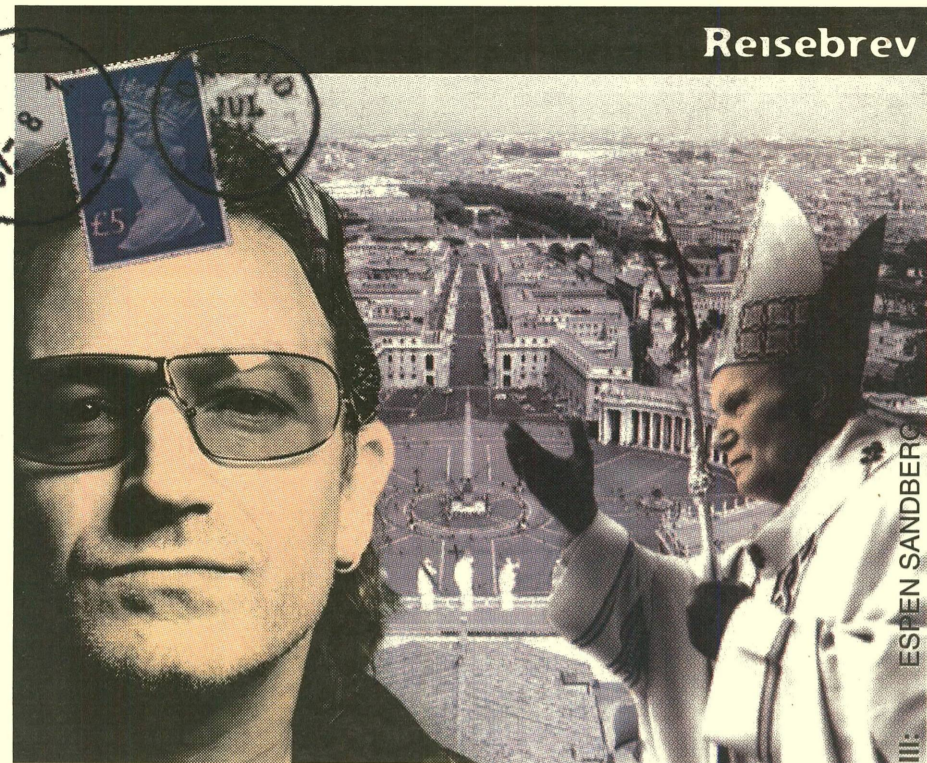

APRIL: Da var skistativet på plass.

Lost in Tromsø, av Susanna og Daniel

Reisebrev

III: ESPEN SANDBERG

Paveproblemer

Det var da min 23 år gamle rolige og vanligvis svært beherskede italienske samboer, Alessandro, høyløst, og med tårevåte øyne erklærte at han dro til Roma at, jeg for første gang skjønnte hvor stort dette var for den katolske verden.

Tekst PERNILLE DEHLI

– Han var den første menneskelige pave, sa min hjemvendte sørgende samboer full av sorg og vantro til Emily, min amerikanske venninne, som hadde problemer med å forstå hvorfor det kom så overraskende på alle at den gamle mannen som hadde sett døende ut så lenge hun kunne huske, nå hadde tatt kvelden.
– Ja, det er mulig det, sa jeg, redd for å forårsake noen følelsesmessige utbrudd som kunne føre til splid i vennegjengen.

Ulike syn

Jeg så på Emily at med hennes logiske, hedenske og svært amerikanske holdning til livet hadde hun store spørsmål rundt dyrkelsen av den avdøde kirkelederen. Stille håpet jeg at hun ikke skulle si noe altfor provoserende slik at min samboer ikke skulle ta det ille opp.
– Hva med kvinnesynet hans da, sa hun på italiensk med svært amerikansk aksent. Alessandro så på henne, tydelig irritert, og svarte med skarp stemme.
– Hør, dette er ikke tidspunktet for å snakke stygt om il Papa, nå som han nettopp har dødd.
Emily så på han granskende. Dette var en ny side av gutten hun hadde kjent i noen måneder allerede.

For fred?

– Jeg synes bare det blir altfor kommersielt, sa hun til slutt, paven brukte media som sitt verktøy. Han ble et ikon, og folk glemte hva han stod for.
– Han stod for fred, sa Alessandro, han alene hadde mye med kommunismens fall og gjøre, han var med på å bekjempe apartheid, aids og verdens....
– Nå tuller du, avbrøt Emily, tydelig oppgitt. Du vet jo godt at Paven ikke har noe med dette å gjøre. Han har antakelig-

vis gjort mye for å spre aids, i og med at han var i mot prevensjonsmidler.
Jeg så på Alessandro at dette ble for mye for han. En amerikansk kritiker av il Papa gjorde at det kokte i hodet hans.
– Er du også enig med henne? skrek han nesten til meg.
Jeg glemte nesten å svare for jeg ble veldig opptatt av ansiktsfargen hans som utviklet seg fra kritthvit til tomatrød på noen få sekunder.
– Neida, smilte jeg oppmuntrende til han. Flott fyr han der. Fredselskende! Bono sa jo at de var allierte i kampen mot...

R-O-C-K

– Bono!!, skrek han. Blander du inn han i dette her. En ubetydelig pop-sanger som reiser rundt og tror han kan noe om verden fordi han har skrevet en listetopp. Dette ble for mye for meg, nå var jeg også irritert. Veldig irritert!
– For det første, ropte jeg tilbake, er han ingen pop-sanger. Han synger rock! Har du hørt om det! R-o-c-k, stavet jeg for han. En av de største i vår tid, faktisk. Bono har faktisk gjort en del for verdens fattigdom, og for bekjempelsen av aids. Han har faktisk utrettet noe. I motsetning til paven deres som....
Jeg skjønnte at jeg hadde gått for langt. Alessandro så på meg og jeg så hat i øynene hans. Jeg lurte et øyeblikk på om det er ulovlig å si stygge ting om Paven i Italia. Om det er en offentlig justis, slik at jeg kanskje blir hengt eller pisket naken på torget. Det var stille lenge.

Anfallet

– Jeg er faktisk enig med henne, sa Emily, og jeg smilte takknemlig tilbake.
– Kirken er ikke de som får utrettet mest i verden i dag, fortsatte hun, og JP har faktisk vært meget konservativ. Hun var modig, det skal hun ha. Jeg var sikker på at Alessandro tok dette som å bli sparket mens han lå nede. Vi så spent på han, og lurte på hva han skulle svare.
– Jeg kan ikke tro det!, skrek han plutselig, og rev seg i håret.
Fullstendig forvirret over dette tilsynelatende anfallet av irrasjonalitet fulgte vi blikket hans til forsiden av den rosa avisen Gazello dello Sporto.
Forsiden lød: "Juve: Hvor var dere".
Juventus var ute av Champion's league.

Ledige stillinger Høsten 2005

Det er på tide å få inn nytt blod i Utropiaredaksjonen og følgende stillinger er ledige fra 01.08.2005:

Kulturredaktør – 100%

Som kulturredaktør har du ansvaret for innhold og systematisering av UT-delen i Utopia. Stillingen krever personlig engasjement og du må være iderik og ha interesse for enten musikk, litteratur, kunst eller media. Det er ikke nødvendig med tidligere erfaring eller utdanning, men det er heller ikke å forakte. Stillingen lønnes med 130 000 kr i året

Fotosjef – 25%

Som fotosjef må du ha kjennskap til Adobe Photoshop og bildebehandling og ha generell interesse for digital-fotografi. Stillingen lønnes med 27 500 kr i året

IT-Ansvarlig – 25% stilling

Som IT-ansvarlig må du kunne drifte 6 Windows 2000/XP maskiner, 1 Windows 2000 server og 2 Debian linux servere. Du vil også ha ansvaret for å legge avisa på nett, videreutvikle websiden, utopia.no, vedlikeholde infrastrukturen på desken og være tilgjengelig når det oppstår problemer i domenet. Stillingen lønnes med 27 500 kr

Alle stillingene er årsverk med to måneders oppsigelsesfrist. Kvinner oppfordres til å søke

Søknadsfrist:
fredag 29. april

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes til Utopia v/Askild Gjerstad, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Eller på e-post til redaktor@utopia.no

Nærmere stillingsbeskrivelser fåes ved å kontakte ansvarlig redaktør Askild Gjerstad på tlf: 77 64 59 01.

Tromsøstudentenes Idrettslag

Spalte for sportslige resultater og annet smått og godt som skjer i klubben.
For mer info om TSI, se: <http://uit.no/tsi>

Tid for Trulle

Tromsøs flere hundre småøyer, høye fjell, og lange hvite sandstrender får enhver Ving-katalog til å virke kjip og uinteressant. Og alt er bare en kajakk unna.

Tekst TORBJØRN INGVALDSEN

Studentklubben Trulle holder til i Sjølundfjæra ved Langnes. I naustet vårt har vi 10 klubbkajaker og mye utstyr som medlemmene kan bruke fritt.

Medlemskap

Et medlemskap i Trulle koster 150,- pr. semester i tillegg til TSI-avgift (200,-). Har du egen båt og ønsker naustplass, koster det 50,- pr semester. For å få nøkkel til naustet må du avlegge en såkalt "nøkkel-test". Kajakkpadling er dessverre ikke helt risikofritt, og for å være sikker på at du padler så sikkert som mulig, må du vise at du kan ferdigheter som selvberging og kameratredning. Aktivitetsnivået i klubben varierer selvfølgelig etter årstiden og studieplanene, og akkurat nå er vi på full fart inn i den tiden der det er mest aktivitet:

Padling hver onsdag

Hver onsdag fremover har vi onsdagpadling. De er for padlere på alle nivåer, og vi legger opp turene etter deltakernes egne ønsker og ferdigheter. Det er alltid en ansvarlig som passer på at alt går trygt for seg, og onsdagspadlingene er en ypperlig mulighet for å prøve kajakkpadling for første gang – ingen vil bli padlet fra eller overlatt til seg selv.

Kurs

I vår skal vi foreløpig arrangere to kurs. Et for viderekommene og et for nybegynnere. Kurset for viderekommene vil inkludere ulike redningsmetoder, padleteknikk, støttetak, og tips og råd om vind/bølgepadling og turplanlegging generelt. Kurset vil bli avholdt den 15. og 16. mai. Nybegynnerkurset vil foregå den 18. til 20. mai. Her vil du få en innføring i redningsteknikker og padleteknikk, samt få tips og råd om pakking av kajakk, planleg-

ging av turer og alt annet du måtte lure på.

Fellesturer 16

Fra mai og utover arrangerer Trulle fellesturer på yttersida av Kvaløya. Disse turene krever at du har padlet før, og føler deg trygg på kryssing av lengre havstykker og padling i mindre bølger. Det blir lagt opp til høy sosial faktor. Den første turen er fra 30. april til 1. mai. I mai er det også duket for Tromsøya rundt, hvor padlere fra hele Nord-Norge kives om å bli førstemann rundt øya.

Bassengtrening

Om du ønsker å trene inn teknikker som eskimorulling, kameratredning og støttetak under trygge, kontrollerte forhold har vi bassengtrening i Stakkevollan svømmehall hver torsdag fra kl. 21.00 til 22.30.

Mer informasjon om turer og kurs fremover finner du på Trulles hjemmeside: www.trulle.no

TRULLE: TSI's kajakkklubb arrangerer kurs for nybegynnere og viderekommene fremover.

International Student Union

A fieldtrip to Finmark brought the history and culture of the Sami to life for the students of Indigenous studies.

Tekst KAREN CALHOUN

You know the phrase, "Like a kid in a candy shop"; the implication being a wide-eyed child oohing and awing in excitement? Well that was me two weeks ago while travelling in Finmark with my 15 Indigenous Studies colleagues (who come from 15 different countries) as part of a week-long excursion organized by our program.

The fieldtrips

Fieldtrips to important Sami institutions (Parliament, Radio, University College, Theatre, etc.) definitely brought to life the history and culture of the Sami. It helped us to better understand and appreciate this culture as very much alive. It also made clear the amazing perseverance that many Sami have shown to hold on to and

develop their distinct identity against the odds.

The firsts

The trip provided more "firsts" than I'd ever experienced in a single week. Not only was it my first time on a snowmobile, but it was my first time in a place where they are the norm. At first this "kid in a candy store" got excited about every brightly painted, sleek machine I saw, but then realized their ubiquity. Other firsts include: hearing "Let it Be" sung in Sami; being in three countries (Norway, Sweden, Finland) in one hour, and without anyone checking for passports; having too many chili peppers (hey, when you have Latin Americans and South and Southeast Asians cooking for ya, it ain't mild!); learning that Sami have different words for different parts of antlers; drilling holes in ice to fish; and seeing 3000 reindeer and the lassoing of a couple so that a crucial body part could be removed! And for this California girl who's not used to seasons, it was my first glimpse of spring emerging from the broken patches of snow, and first time walking across a frozen river.

Firsts in Finmark

Sharing

For our group it was a wonderful time of sharing food, laughter, thoughts, and friendship. Of course travelling with a diverse group is never seamless, but learning about and becoming patient with

diversity is an incredible opportunity for growth.

FINMARK: The 15 Indigenous Studies students were like kids in a candyshop on their week-long excursion.

KONGEKABALEN: Denne danske thrilleren beviser at ikke bare amerikansk valgkamp kan være råttten og kynisk.

Kald kabal

4

Kongekabalen
Regi: Nicolaj Arcel

film Denne danske thrilleren beviser at ikke bare amerikansk valgkamp kan være råttten og kynisk. Her har vi en fin gryte blanda av snokende journalister, sleipe politikere, selvmord og kyniske konspirasjoner.

Journalisten Ulrik Torp får prøve seg som Dagbladets journalist på Danmarks politiske maktsentrum, Christianborg, etter at Midterpartiets (som så fint ble oversatt til Senterpartiet på norsk) populære leder blir utsatt for en stygg ulykke. Midterpartiet var forventet å vinne folketingsvalget, og en konflikt om hvem som skal overta som leder begynner å utvikle seg i partiet. Før Ulrik aner ordet av det blir han dratt inn i lederkonflikten mellom Lone Tjeldsen og Erik Dreier, og i sin iver etter

å avsløre sannheten blir han viklet inn i en verden full av kyniske konspirasjoner og mildt sagt onde mennesker. Dette viser oss blant annet noe vi alle alltid har trodd: Enkelte politikere er kun onde og maktsyke. Anders W. Berthelsen, også kjent som Palle i Krøniken, gjør en god og troverdig rolle som den litt misforståtte journalisten Ulrik Torp, og de andre rollene er også bra tolket. Regissør Nicolaj Arcel har brukt mørke farger og dystre musikk gjennom

hele filmen, noe som passer bra siden filmen foregår i et grått og kynisk miljø. *Kongekabalen* er spennende og interessant nok, selv om drama i dansk politikk kan høres kjedelig ut. Likevel savna jeg den virkelige store overraskelsen i filmen (eventuelt mer blod og gørr), som heller ble erstatta med en rekke små overraskelser.

Tekst BENEDIKTE AAS

Uforløst potensiale

3

UKA'05 revy
Tingenes iboende faenskap
Driv, 14.-30. april

revy Under UKA 14.-30. april spiller studentrevyen sin oppsetning *Tingenes iboende faenskap* på Driv. Utopias utsendte var på premieren. Til tross for gode og motiverte skuespillere, som ga mye på scenen, tok ikke revyen helt av før

mot slutten av kvelden. Det kan selvfølgelig skyldes premierenerver, men også i stor grad at de beste sketsjene kom sist. Gjennom hele forestillingen lå mulighetene for gode poenger helt klart tilstede, men tekstforfatterne sluttet liksom halvveis uti morsomheten. Når de gikk av scenen, satt man av og til igjen med en følelse av at det burde vært gjort noen mer ut av sketsjen. På enkelte av sangene var det også litt vanskelig å få med seg teksten. Det er et kjent problem på slike oppsetninger, men gjør at man går glipp av en del poenger.

Kveldens høydare var et stykke om hvordan den nye paven ble valgt. Etter en morsom sang om hvor synd det var på paven, som aldri kunne gå av med pensjon, begynte kardinalene å danse rundt, villere og enda villere. Publikum hylte av latter! Andre godbiter var et stykke om biskop Kvarmes svevende og totalt ubegripelige svar på ubehagelige spørsmål, en sketsj om hvordan man dumper en kjedelig date og Tromsøpatuljen som hadde make-over på Egon Holstad. Fantastiske kostymer på sist-

nevnte sketsj.

I tillegg må bandets innsats nevnes. De gjorde en fremragende jobb, og spilte mye spennende musikk. Alt i alt var det en fin oppsetning, som sikkert tar seg enda mer opp, etter hvert som de involverte blir mer rutinerte.

Tekst LENE HEITMANN RASCH

Kunst som setter spor

Tromsø Kunstforening har åpnet ny utstilling med fem kunstneres bidrag. Grunnet dårlig økonomi kan det også bli den siste.

Tekst IDA WALENIUS

Maria Gradin

Gradin har bodd i Lofoten i over 20 år. For ett år siden fant hun ut at det var på tide å få en mastergrad og begynte å studere på visuelle kulturstudier. Gradin beveger seg bestandig mot de nordlige områder. Hun arbeider med foto som hun digitalt manipulerer, ved enten å speilvende fargene eller ved å legge en monokron

fargeflate bak gjenstanden hun arbeider med. Utstillingen som vises på kunstforeningen nå har hun kalt "Fortellinger om et sted". Gradin har også samarbeidet med musikeren Gudmund Østgård og de har sammen laget en lydinstallasjon "Hvor kommer du fra". Installasjonen er svært lavmælt, men det anbefales å bruke de 11 minuttene det tar å høre igjennom lydsporet.

Askheim/Melsom

Hans Askheim og Irina Melsom jobber som et team, de maler på samme lerret samtidig. Tar man dette i betraktning når man ser på bildene, blir man overrasket over hvor samkjørt de må være. Det er umulig å se to forskjellige stilarter. Det andre som slår en er malerienes størrelse,

man skulle nesten tro den ene er høyrehendt og den andre er venstrehendt for å få plass foran lerretet. Temaet deres for utstillinga er øyeblikk av fritid for eksempel minnet om den perfekte dagen. Bildene har et spøkelsesaktig preg som minner om stillbilder fra skrekkfilmer. Man vener at noen skal stå klar bak neste hjørne med kniv; omtrent samme følelse som man får når man ser dusjescenen i *Psyko*. Man kan også høre de lave dønningene av Gradin/Østgårds lydinstallasjon i rommet ved siden av som gir bildene et enda mer spøkelsesaktig preg.

Hanne Lydia Kristoffersen

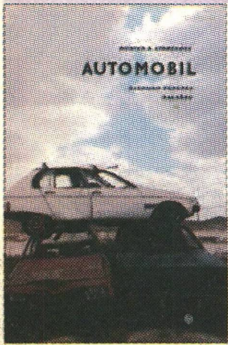
Kristoffersen er oppvokst i Tromsø og har tidligere jobbet rundt voldstematikk. Med sin utstilling "Kvinnen som ikke kunne tegne" tar hun for seg ettervirkninger av traumer og prøver å visualisere dette uten å ty til stereotype biler. Dette gjør hun i så stor grad at det er vanskelig for

publikum å se noe voldelig i bildene. Man får heller en følelse av kikkermentalitet. Fordi mange av hennes tegninger er svært overdimensjonert i størrelse, utsnittet henspeiler også til dette. Ikke bare er Kristoffersens bilder teknisk godt utført. De henspeiler også til ettertanke.

De fire kunstnerne kan både sees hver for seg og i en sammenheng. Det som er likt for dem alle, er at de prøver å fortelle en historie, de viser oss også spor. Det er tragisk at dette kan bli den siste utstillingen på Tromsø Kunstforening. Kunstforeningen sliter med økonomien etter at avtalen med Nordnorsk Kunstmuseum ble sagt opp. Framtiden er på ingen måte lys. Undertegnede håper derfor at alle som er interessert i at Kunstforeningen skal bestå, kan gjøre et krafttak og bli medlem.

Utstillingene er åpen til den 29. Mai 2005.

Et hederlig forsøk

Morten Strøksnes
Automobil - en reise gjennom Europas bakgård
Kagge Forlag

bok Reiseskildringen er den mest suspekke litterære genren vi har i dag. En etterlevning fra tiden da det fortsatt var

hvite flekker på kartet og penger å tjene på å skrive om de svarte menneskene som bodde der. I dag kan man vanskelig besøke steder ingen har sett før, og den moderne reiseskildring arter seg følgelig som en

luguber blanding av "kreativ" virkelighetsoppfatelse og *blut und boden* sosiologi, med en adjektivbruk som nærmest bokstavelig talt er hele kapitler for seg selv.

Selv i utgangspunktet habile forfattere har det med å gå totalt bananas så fort de får sjansen til å skrive om et sted de har vært før (se f.eks Frode Grytens "entusiastiske" bok om Dublin) og det mest forstemmende er at de har det med å gå bananas på nøyaktig samme måte.

Oppildnet av like deler sublimeret menneskeforakt og psykotisk rødvinrus graver disse skamløse bon vivants seg lengre og lengre ned i sin perverse fascinasjon for komplisert olivenolje og irsk alkoholisme, mens leseren holder ut i håp om at den reisendes vrangforestillinger skal smitte over på ham selv og gjøre neste chartertur til "et sant eventyr".

Det kan imidlertid være greit å huske på at de som insisterer på å omtale halvdemente greske tusseladder som "stolte videreførere av en tusenårig filosofisk tradisjon" er de samme folka som kaller en spade for en skikkelig, skikkelig fin spade.

Alle som vet noen ting vet at utlendighet = elendighet og at den eneste forskjellen på her og der er at de bruker mer penger på praktbygg enn trygd. Så var det den boka, da.

Morten Strøksnes var lenge den beste grunnen til å lese Morgenbladet. Så fikk avisen et hendig nytt format og en raff ny litteraturredaktør og på null komma vips var Morgenbladet uten sin beste journalist og Norges Beste Journalist uten fast jobb. Det er han i skrivende stund fortsatt, og siden det ikke er høysesong hva paneldebatter med Åsne Seierstad angår, må han jo finne på et eller annet. Heldigvis er ikke Strøksnes en sånn fyr som på

død og liv skal ha det så fordømt *bra* når han er utenlands. Han bekrefter at Øst-Europa er grått, trist og lusent administrert, skjærer befolkningsgrupper over én kam og rangerer dem etter utseende. I tillegg kommer den vanlige blandingen av historie, anekdoter og fakta og en rød tråd om Sovjetkommunistenes forhold til Henry Ford. Tøft.

Automobil kan vanskelig betegnes som viktig eller essensiell, men den er et usedvanlig hederlig forsøk i en leprabefengt litterær sjanger, og dersom du har pløyd deg gjennom alle John Dickson Carr bøkene på biblioteket og er i alvorlig beit for god underholdningslitteratur kan du knapt gjøre bedre valg blant årets norske utgivelser.

Tekst AKSEL KIELLAND

Bokormene

FreteX hadde billigsalg på bøker under UKAs Bokdag. Utopia snoket i handlekurven til fem bokormer.

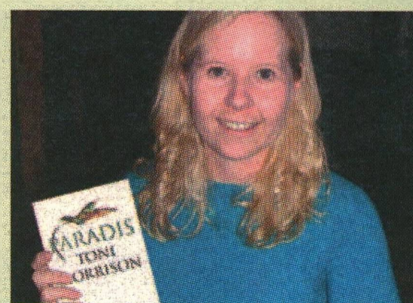
Tekst og foto LONE DYBDAL/JULIE ULVDATTER DALLAND

Eli G. Skoglund, (24), master i marinøkologi

I handlekurven:

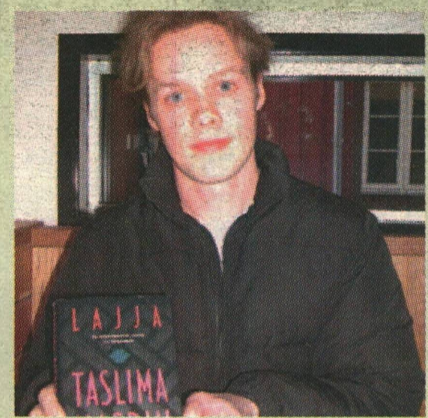
1. Henrik Ibsen – Dikt (10,-)
– Jeg har lest en del Ibsen før, men ikke diktene. Er litt spent på disse.
2. Sigrid Undset – Kristin Lavransdatter, Korset (10,-)
– Jeg hadde aller tre bøkene, men den siste glemte jeg igjen på en isbre i Alaska. Nå er altså samlingen atter komplett.
3. Margareth Atwood – Den blinde morderen (15,-)
– Jeg har lest en bok av forfatteren før. Den likte jeg godt, så jeg forsøker å gjenta suksessen.

Beate Antonsen, (25), master i farmasi

I handlekurven:

1. Toni Morrison – Paradis (15,-)
– Jeg har lest Kjærlighet av forfatteren før, og ble veldig glad i måten hun skriver på.
2. Are Kalvø – Men fjernkontrollen min får du aldri (5,-)
Et rent impuls kjøp. Tenkte jeg kunne trenge litt humoristiske innslag i innspurtet med hovedfaget.
3. Knut Hamsun – Viktoria (20,-)
– Denne er jo en klassiker som jeg føler jeg burde lest. Har også blitt anbefalt den på det varmeste av mine venninner.

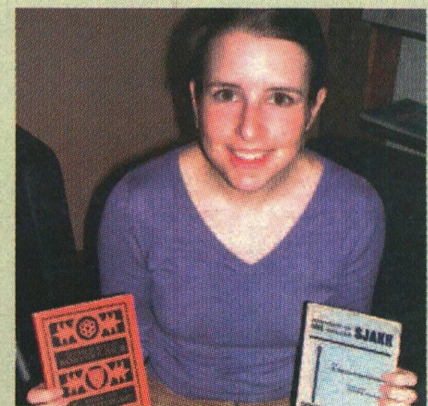

Leif Martin Haugen (29), ansatt ved UiTø

– Dette var et meget bra tiltak. Prisene var særdeles overkommelige.

I handlekurven:

1. Taslima Nasrin – Lajja (25,-)
– Den virker interessant og spennende, selv om jeg aldri har hørt om den.
2. Liza Marklund – Studio sex (10,-)
– Jeg har lest bøker av Marklund før og leser gjerne en til.

Monica Steiner (24 år), filosofi

I handlekurven:

1. Eugène Ionesco – Neshornet (25,-)
– Må bare innrømme at jeg er litt svak for absurd teater.
2. E. Snosko Borowsky – Hvordan en ikke spiller sjakk (Gratis)
– Som filosofistudent må man selvfølgelig besjefte seg med dette rent intellektuelle spillet. Her er det mange bra tips.
3. Norrøne bokverker nr. 37 – Soga om ljosvettnugane, uskjørt utgave (10,-)
– Denne trenger jeg til norskeksamen, he he...
4. Erik Pontoppidian – Norges naturlige historie, bind 1 (15,-)
– Jeg måtte kjøpe den for å kunne lese den ved stearinlys mens jeg røyker sigar og drikker portvin av håndsllepne glass. (PS. Monica har veldig lyst på bind 2 også. Tips kan sendes til Utopiaredaksjonen)

Bøker til folket

UKA skal være mer enn fyll og konserter. Et av breddetiltakene var Bokdag på Driv. Utopia tok en prat med mannen bak bøkene.

Tekst og foto LONE DYBDAL/JULIE ULVDATTER DALLAND

Utopias utsendte møtte Haakon Nordrum, eventmaker og idemann i UKA-styret, i den nye sofaen på Driv, litt før det hele braket løs.

Litt av hvert

– Det har vært litteraturarrangementer under uka før, men bokdagen i år vil sette dem alle i skyggen.

– Det vil være aktiviteter for enhver smak fordelt ut over hele dagen. Vi starter med bokmesse på Haakons scene, hvor FreteX har vært så spreke å stilt opp med billige bøker om alt fra sjakktaktikk via elektriske anlegg til søte barnebøker om Lille Sorte Sambo.

– Neste post på programmet blir Hugin's Report, hvor dikterspirer og trubadurer

fra studentmiljøet får muligheten til å framsyne sine verker for åpen scene. Dette er et arrangement som opprinnelig er satt i gang av Internasjonal studentunion, men som vi syntes passet inn som naturlig del av tidenes bokdag, avslutter Nordrum.

Ny bokdag?

Dagen derpå er Haakon Nordrum på tråden. Han er strålende fornøyd med vel avvirket bokdag.

– Jeg synes det ble et solid og helhetlig arrangement. Har fått gode tilbakemeldinger fra publikum og folk har smilt og sett ut til å trives svært godt. Oppmøtet var bra på Hugin's Report og Litteratur-quizen. På bokbadet med Mads Larsen kunne vi nok ønsket flere besøkende, men det labre oppmøtet skyldes kanskje at vi ikke fikk offentliggjort navnet på forfatteren før plakaten gikk i trykken. Larsen selv var blid og fornøyd da jeg snakket med han etterpå. UKA anser prosjektet som en suksess som vi gjerne vil gjenta, kanskje til og med før neste UKA går av stabelen, sier Nordrum.

FOTO: OLE-KRISTIAN S. LOSVIK

På riktig plass 5

Magnet
Søndag 24. april, Driv.

konsert Det er ganske sent søndag kveld, min bursdag, og jeg har fremdeles noen av fyllenervene i behold fra dagen før. Jeg er på Magnetkonsert, og bortsett fra at folkemengden gjør meg litt nervøs, ser jeg fram til det, for jeg tror Magnet kan passe humøret mitt fint. De entrer scenen litt før elleve, og jeg oppdager at det ikke bare er jeg som var ute i går, for resten av publikum virker også

litt redusert, og jammen innrømmer ikke bandet at de spilte i Trondheim i går, og at det ble fest etterpå. Vi burde med andre ord være på nett. Og det er vi, Magnet spiller med en imponerende følelse og innlevelse, vokalen er myk som gåsunger og av og til sår som gryende kjærlighetssorg (O, herlige, poetiske søndagshumør!) og det er veldig, veldig behagelig. Magnet selv, Even Johansen, klager på at publikum lager litt lite lyd, han vil ha mer respons. Jeg er for så vidt enig, men syns klappemas er veldig slitsom, og dessuten er jeg elendig på å klappe i takt. Etter en del sammenligning med publikum i Trondheim i går, som vi selvfølgelig vil være bedre enn, får

han likevel alle, inkludert meg, med på å klappe takten på "Lay lady lay", og etter hvert synger vi òg. Riktig så koselig. Det fine med Magnet er at han spiller litt i skjæringspunktet mellom drøm og virkelighet. Han spiller mange nye sanger, samt noen kjente som "On your side", og det skifter mellom å være så ekte at det gjør litt vondt, og svevende, drømmende fint. Det er som det stadiet hvor man ikke sover, men ikke er våken, og når Even sier han ikke kunne tenke seg noe sted han heller vil være enn akkurat her, og jeg er enig.

Tekst KRISTIN MIKALSEN

DRIV: Even "Magnet" Johansen fikk publikum til å synge med under UKAkonserten søndag 24. april.

Fin plate 4

Hot Hot Heat
Elevator
Sire records/Warner

plate Ånei, de leker Strokes, tenker jeg bittelitt ut i spor to, som er den første sangen, ettersom spor én bare er pludring og pling pling. Heldigvis

leker de ikke Strokes hele tiden, det hender de leker litt Blur og diverse andre poprockband og, og det funker jo det.

For Elevator er fengende og fin, jeg nynner med på noen av sangene, og jeg kan godt finne på å sette på "Goodnight, Goodnight" eller "Middle Of Nowhere" på fest. Hot Hot Heat spiller postpunkpoprock som er så populært for tiden, eller i hvert fall var det i fjor, og det er bra gjennomført. Dessuten synger de om at det er farlig

å løpe med saks, og sånn visdom setter jeg alltid pris på, særlig i sangtekster. Bortsett fra at vokalen kan bli litt slitsom, har jeg ikke noe å si på melodiene eller produksjonen eller sangene i seg selv. Fin plate, er det. Men det stopper der, den kommer bare over "ok" noen få ganger, og det er ikke særlig langt over. For det meste høres Hot Hot Heat ut som noe jeg har hørt mange ganger før, og det må litt mer originalitet og personlighet til for å imponere meg.

Jeg har imidlertid venner som går for å ha god musikksmak (som for eksempel jenta som introduserte meg for Pixies) som syns Elevator er et supert album. Og hvis du har hundreogfemti kroner må du gjerne bruke dem på Elevator, for du blir ikke skuffa, det er jo en fin CD. Men jeg vedder en tier på at du har glemt hele albumet om et år eller to.

Tekst KRISTIN MIKALSEN

Harmonisk kraftrock 5

Thulsa Doom
Keyboard, Oh Lord! Why Don't We? Big Dipper

plate Bare tre måneder etter den vakre debutskiva til The Hillstone Halos, er gitarist, låtskriver og

produsent Ole Petter Andreassen (El Doom) klar med et nytt glitrende album. Thulsa Doom har skilt lag med vokalist Papa Doom (Jakob Krogvold) og gitarist Doom Perignon (Henning Solvang) har tatt over hovedvokalen. På denne skiva har bandet nesten forlatt stonerrocken fullstendig (det er noen få elementer igjen) til fordel for et enda mer melodisk uttrykk med stor vekt på stilmessig variasjon. Tyngden, de fete riffene og den særegne sounden er der fremdeles,

men man skal ikke legge skjul på at de har blitt mer popinspirert enn tilfellet har vært før. Og da er det slutten av sekstitallet som gjør seg gjeldende. Vakre vokalharmonier preger hele plata og det er mange lekre detaljer og spenstige arrangementer som bare venter på å åpenbare seg etter hvert som plata har gått en del runder. Personlig tok det litt tid for min del, men etter at skuffelsen har lagt seg og man innser at bandet er i stadig utvikling og bare lengter etter å gjøre

noe annet enn det de gjorde på de første platene, er det bare for snevre stonerrockere å klø seg i skjegget og akseptere forandringen. Og når plata har blitt så til de grader vellykket, er det bare bøye seg i støvet for det ferdige resultatet.

Thulsa Doom holder konsert på driv torsdag 28. april.

Tekst GLENN FAGERVIK

De tolv bud 5

Th' Legendary Shack Shakers
Believe
Yep Roc Records

plate Dette burde vel strengt tatt være en forhåndstale av Shack Shakers sin forestående konsert på Blå

Rock, men det går jo fint an å flette det inn i omtalen av denne platen, som jo er ganske moden for anmeldelse. Det er jo jammen meg over et halvt år siden vokalist JD Wilkes og Th' Shakers lirte av seg et av de råeste liveshowene vi har sett på denne siden av den omtalte platens utgivelse, som da altså må ha vært en gang i første halvdel av 2004. Rockabillypredikanten og hans brødre i ånden kjører hardt på med whiskey, ståbass og vaskebrett, og det står ikke på verken energi eller budskap

om man skal prøve å finne noen svakheter med "Believe". Så da lar vi være, og konstaterer i stedet at låtene, howdy, de er fete de altså. Likevel må det vel være lov til å mene at dette muligens er mer en stemningsrapport fra et vekkelsesmøte på en bar i Nashville, enn en hitsamling. Det er nemlig dyttet inn tett med diverse knirke-, ringe- og lokomotivlyder, som jo absolutt bidrar til å gi det sørstatsimaget de tydeligvis har betalt sjela si for. Det er jo også smurt så tjukt på med religiøs symbolikk at dette blir

et av de mest fremtredende trekkene ved helhetsopplevelsen. Det oser av flammer, svovel og hallelujah amen brother. Shack Shakers er altså fint på plate, men som vi alle vet, er det live de virkelig kommer til sin rett.

Th' Legendary Shack Shakers spiller på Blå Rock torsdag 28. april.

Tekst ANDREAS MYRVOLD

Det store hvite håpet 5

King Midas
The Jaguars
Universal

plate Norges stiligste band er tilbake. Fortsatt anført av norsk rocks beste hår, fortsatt ledende leverandører av danserock og fortsatt klare for det

mellomstore gjennombruddet – denne gangen med et ordentlig plateselskap i ryggen. Så får vi se hvordan det går. Det har jo vært "deres tur" så mange ganger at nå er det ikke er morsomt lenger. Mens King Midas lenge har vært formidlere – *par excellence* – av den forfinede, kultiverte desperasjonen som ligger til grunn for 90 prosent av den gode Oslorocken, er *The Jaguars* lyden av et band som har sagt takk og farvel til usunn og programforpliktet rock'n'roll livsførsel. Når det nå ikke lenger er fin de siecle

24/7 betyr ikke det at musikken har mistet sin verdi. Noe av det presserende og overbevisende preget er borte, men erstattet med en – om ikke harmoni, så i alle fall en oversiktighet – som de tidligere har manglet. Det er fortsatt Midas, men mindre Stax og mer Walker Brothers. Gitaren høres ut som om den er hentet straight outta Kåre & the Cavemens *Long Day's Flight*, og til tider låter det så fint at man nesten glemmer at det er et mediumsize skår i gleden her som heter produsent Fred "hermetegn *Pleasure gåseøyne*" Ball. Produksjonen

er riktignok langt bedre enn det var grunn til å frykte, men Ball har i praksis produsert vekk bandet King Midas på mange av låtene. Når det er sagt er *The Jaguars* en feiende flott plate, dimensjonene og ambisjonene til tross. Ando Woltmann beviser igjen at han er en av Norges beste låtskrivere og vokalist og nå er det strengt tatt på tide at folk tar det innover seg. Husk å kjøpe plata før du går og ser dem på UKA. Dem er jær-ske-la tighte.

Tekst AKSEL KIELLAND

Musikkomentaren

Politikere som kulturarbeidere?

Som bibliotekarstudent har jeg i vinter vært på bibliotekpraksis i ti uker. Jeg valgte Arendal Bibliotek som praksisplass, av faglige, arkitektoniske og ikke minst familiære grunner. Men når det gjelder konserter og da spesielt på rockfronten var det lite å hente, men det var svært underordnet. Når det gjelder jazz, blues, folkemusikk og klassisk musikk var det mer å hente. Men slik har det ikke alltid vært der. For det store samtaletemaet i Arendal da jeg kom dit først i februar, var åpningskonserten av det nye kulturhuset i byen. Ikke noe om konsertens innhold, men om de inviterte. Det var en offisiell åpning med kronprinsen tilstede og ellers var det bare spesielt inviterte. Og striden gjaldt hvem som sto på gjestelisten, eller snarere hvem som ikke sto der. Det var politikere og styremedlemmer i kulturhuset som sto bak invitasjonene som for det meste inkluderte næringslivsfolk, politikere, styremedlemmer og deres slektninger og andre som der det økonomiske betyr mer enn det kulturelle. For det var jo snakk om åpning av et kulturhus, der så å si ikke en eneste kulturarbeider i nærrområdet (og det er en del av dem) var invitert. Slikt skapte bruduljer og leserinnleggene i Agderposten var ikke få. Som utenforstående var debatten svært festlig, men jeg ble ikke overrasket over at det lå slik an når politikere, og ikke kulturarbeiderne, i kommunen fikk ta styringen. Men det ble bråk og flere av de mest profilerte innen kultur i byen ble invitert likevel, deriblant biblioteksjefen som opprinnelig ikke var funnet viktig nok til å begynne med.

Når jeg da kom tilbake til Tromsø noen måneder senere kan jeg ikke unngå å få med meg at noe lignende brer om seg her også. Her var det ikke snakk om gjestelister, men hvem som jobber med hvem som er kjæresten og brødre med hverandre når det er penger involvert. Det er lett å miste tråden, men jeg snakker om AIDS-aksjonen i juni, eller Mandelakonserten som den helt feilaktig har blitt kalt. Også her er det politikere og næringslivsfolk som styrer og holder fokus på helt andre ting enn hva konserten og aksjonen handler om. Det burde vært fagfolk i styret, som vet hvordan man skal ta tak i slike arrangementer. Men media er bare opptatt av relasjonene til styret og ikke saken, nemlig AIDS. Det må jo gå galt. Men nå ser det ut til at folk har begynt å våkne. Og at fokuset på AIDS kanskje kommer. Kanskje kommer det noen musikalske trekkplastre også? Hvem vet.

Våre tanker går til familie og venner av Frank Sørgård fra Brøstadbotn som døde av hjertesvikt 23. april, bare 20 år gammel. Noe av det siste han gjorde var å dra til Tromsø med noen venner for å høre på El Caco på Blå Rock to dager før. Ord blir fattige i denne sammenheng.

Tekst GLENN FAGERVIK

VAJAS: Kristin Mellem, Ånde Somby og Nils Johansen utgjør gruppa som harmoniserer natur og musikk.

Vajas, vajas, vajas

Vajas drar en liten publikumsflokk på Circa med seg inn i en verden fylt av nordnorsk natur, historie og musikk. Tidløs stemning bølger gjennom rommet, som ellers er preget av moderne, elektronisk og funky kaffejazz.

Tekst FRITHJOF EIDE
FJELDSTAD

Førsteamanuensis i juss, Ånde Somby, fant seg en gang i en canyon i Arizona, nærmere bestemt Pimaørkenen, med en dataspiller for hånden. Utrustet med samiske røtter og de fire joiketeknikkene javcat, deaddilit, geaidit og livdet sjonglerte han frem nitten spor med tradisjonell joik. Langt borte fra Norge, uten sine naturlige omgivelser rundt seg, la han dermed grunnlaget for en uvurdelig skatt for nordnorsk kulturarv; *Vajas*, som betyr ekko.

Gjenoppbygger kulturen

– Det er egentlig en sammenslåing av tre ulike uttrykk; det typisk nordnorske, det samiske og moderne elektronika.

Kristin Mellem, fiolinist og vokalist i gruppa har tatt seg tid til en liten prat for å fortelle om det unike trekløveret. Hun er kjæreste med Somby, og da han kom hjem fra Arizona med det nyinnspilte materialet gikk de sammen og la

musikk til tonene. Senere ble Nils Johansen, fra *Bel Canto* kontaktet, og samarbeidet var et faktum.

Noe av resultatet kunne en skarve publikumer overvære på Circa fredag 15. april.

Hvordan var det å spille på Circa?

– Det var veldig hyggelig. Vi er mest vant til å spille på større scener, hvor akustikken er bedre og kanskje litt bedre tilpasset vår musikk. Men nærheten til publikum er fin å kjenne, og den kommer lettere frem på mindre scener.

Kulturarven

Mellem har stor kulturell kapital på samvittigheten ved siden av Vajas, og blant annet fungerer hun for tiden som prosjektleder i en oppsetting med ca. tre hundre unger i 6.klasse.

– Det er et prosjekt som er sponset av den kulturelle skolesekken, som er et statlig stipend, myntet på å fremme kunst i skolen. I oppsettinga gir vi barna et innblikk i nordnorsk, samisk og kvensk kultur og historie, gjennom musikk og drama. Altfor mye av arven i disse kulturene er nesten gått bort på grunn av fornorskingsprosessen, og det er svært viktig å ikke la dette forsvinne før det er for sent.

Det brennende engasjementet for å dyrke frem den nordnorske kulturen igjen gjenspeiler seg i alt Mellem gjør, og ikke minst gjennom Vajas. – Ja, vi har et ønske om å informere folk om at det nordnorske bærer med seg en sterk identitet, som er viktig å ta vare på.

Lekent samspill

Vajas handler om musikk uten kommersiell suksess, hylende fans og overflatisk hverdag. Tiden stanser på Circa en fredagskveld og får oss til å tenke på det levende og ekte. Denne gruppa har sveiset sammen et konsept som fanger inn små, men svært sterke elementer i musikken deres. Mellem og Somby serverer fargerike skildringer foran innslagene, og setter på den måten de mer uerfarne lytterne inn i landskapet musikken er merket med. Lekent arrangerer trio, ved listig samspill, et møte mellom publikum og fruktbarhetsguden, Kokkopelli, den glade stemningen på Riddufestivalen, en ikkeurbanisert Tromsøy, fortidens sjamaner, pubkråka, den lille, store hverdagshelten og en hel del andre fenomener. Konserten er leken og lett, men likevel dønn seriøs i sitt budskap.

Sår et korn

Når det gjelder intensjonen om å stable den nordnorske tradisjonen på beina igjen, vil ikke Kristin gjøre annet enn å håpe på det beste. Hun vil heller ikke spekulere for mye i hvilken retning utfallet av Vajas kan gå i.

Du er ikke redd for at musikken dere gir ut skal havne i gale hender og slik bli misbrukt i kommersialismens navn da?

– Jeg viser til det bibelske sitatet "Min oppgave er bare å så kornet og ikke bekymre meg for veksten, som ikke kan styres."

Foto ESPEN SANDBERG

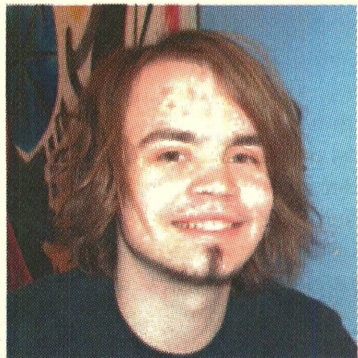
Fem om bygg i by'n

Hva synes studenter om arkitekturen i Tromsø? Og hva er det styggeste og fineste bygget?

Tommy Sandberg (29), historie og statsvitenskap
 – Jeg kommer fra en liten plass, så jeg legger egentlig ikke så godt merke til byens utseende. Jeg er ikke så veldig arkitektonisk anlagt.

Styggst: Har ikke peiling
Finest: Nye biblioteket. Fint som en glasskuppel.

Robert Vangstad Utvik (20), statsvitenskap
 – Det ser ut som om masse stygge hus er blitt spyttet ut over Tromsø, men sånn som Sparebanken og Kongsbakken har sin egen sjarm.

Styggst: Nerstranda
Finest: Det er et lite strøk mellom Skansen og Driv som er en egen liten perle med brostein.

Hilde Jordan Pettersen (24), master i organisasjons- og ledelsesvitenskap
 – Jeg synes det er fint i sentrum av Tromsø, spesielt med det nye Rådhuset og Biblioteket, men det er overhodet ikke fint på Stakkevollan og på den sørlige delen av øya. Dårlig planlagt utvikling vil jeg si.

Styggst: Her er det god konkurranse, men jeg vil si enten Domus eller Nordlys.
Finest: Det nye biblioteket blir virkelig stilig.

Heidi Haukebø (22), psykologi
 – Jeg har ikke tenkt så mye over utseendet til byen, så jeg tenker egentlig ikke noe spesielt om det. Jeg er ikke så veldig kjent her, og henger meg ikke så opp i det, men Ishavskatedralen er i alle fall fin.

Styggst: Det lyserosa Fylkeshuset
Finest: Ishavskatedralen

Kristin Mikalsen (23), historie
 – Jeg synes ikke det er så pene bygninger i Tromsø, men enkelte gamle trehus er fine. Byen er vel typisk norsk, men ikke så godt sammensatt eller gjennomtenkt.

Styggst: Jeg vet ikke hva det heter, men det er det rosa og hvite bygget nedenfor Kongsbakken. Tror det holder et forsikringsselskap til der.
Finest: Kongsbakken

fortsatt fra forrige side.

mastergradsstudent på kunstvitenskap. Hver student har forfattet tekster om flere bygg, i forskjellige tidsepoker.

– Byen er utrolig dårlig planlagt, mener Lian. Bybrann og riving av eldre bebyggelse har åpna opp for å reise nye og moderne bygninger. – Det virke som om at der det blei et hull, satte de bare opp noe nytt, som ikke nødvendigvis passa inn. Det ser ut til å være mer fokus på enkeltbygget enn helheten, sier Stine-Mari Lundblad (23 år) oppgitt, også hun masterstudent på kunstvitenskap.

– Et overgrep

Spørsmålet om hva de synes er det som ødelegger mest i bybildet utløser sterke reaksjoner hos de ellers rolige masterstudentene.

– er jo direkte voldtekt av sentrum, et overgrep, kommer det kontant fra Lian, og da sikter hun til Sentrum Terrasse. Hun mener dette er et glimrende eksempel på at det er behov for å lovfeste hvor mange etasjer et hus kan ha inne i sentrumskjernen. Men også det nye Rådhuset må tåle kritikk. – Det tar fokuset bort fra Fokusbygget, som forøvrig er det kuleste bygget vi har. Både Lian og Lundblad er enig i at det burde vært folkeavstemning i forkant av slike store byggeprosjekt.

Mindreverdighetskompleks?

Tromsø. Lille Tromsø som så gjerne vil være med å leke med de andre storbyene. Blir de store, kolossale byggverken en kompensasjon for byens lille størrelse?

– Jeg kan enda huske hvordan vi kunne sitte på Blå Rock å se over sundet, mimrer Lian og hinter til byens største kjøpesenter, Nerstranda. – De gode, gamle dagene altså, ler Lundblad.

Men ikke alt er like fælt, perler finnes det overalt. I tillegg til bygg som Ver-

densteateret, Rødbanken og Tromsø Kunstforening vet jentene om flere flotte plasser.

Perlene

– Området rundt Petersborggata er en slik perle. Det finnes også mange flotte funkis-perler som er skjult rundt om i sentrumsområdet, sier Lian og Lundblad.

Vi kommer ikke unna å nevne det lille kulturhuset.

– Det står der så vi til slutt skal bli så lei det at det rives, Lundblad har sin mening om det.

Det er enighet mellom kunststudentene at det ikke er alt som bør eller skal bevares. Men de håper at gjennom denne guiden får folk øynene opp for alt det som er nødvendig å bevare.

– Hus kan bære på mye historie, være en del av den, og det er det må vi være flinke til å passe på.

Stilsikre studenter

Studentene har gjort dype dykk i kommunens byggesaksarkiv.

– Det har vært kjempespennende, og så lærer man mye om sitt eget nærmiljø, sier Stine-M. Lundblad, som også er glad for at noen øynet å fremme Nord-Norge på denne måten. Denne guiden er ikke bare for studenter, den er også for næringslivet, nærmiljøet og turister. Hvert bygg eller byggområde inneholder informasjon om byggherre, byggeår, hva slags type hus, material, bilder, historie for å nevne noe.

– Vi har gjort et godt forarbeid for studenter som også jobber med dette, kommenterer Lian. Etter å ha jobbet så lenge med disse byggene, innhenta informasjon blir det til at de instinktivt analyserer bygg de måtte passere.

– Det er utrolig hvor mye bare et vindu kan si om huset og epoken det tilhører, avslutter Lian lattermildt.

– Mye passer dårlig inn.

Utropia spurte hva Marie Fangel i Tromsø Byforum synes om byens arkitektur.

Tekst DRAGA VIDOVIC

Hvordan velger dere ut bygninger/stil og hva vektlegger i en slik prosess?

– Man tar først og fremst hensyn til hvor det skal utføres. Vi vurderer om prosjektet passer inn i området med for eksempel byggehøyde.

Hva synes du om byens helhetlige utseende nå?

– Byen har ikke noe helhetlig utseende. Den er sjarmerende, men ikke spesielt vakker. Mye passer dårlig inn.

Favorittbygg/område?

– Det kommer litt an på om det er et nytt eller gammelt bygg jeg skal velge mellom. Rødbanken er for eksempel et flott bygg. Kongsbakken er favoritt bydelen min. Det nye som jeg synes er flott er for eksempel Kulturhuset.

Styggeste bygg/område?

– Jeg forventet at dette spørsmålet kom. Da vil jeg nok måtte si Sentrum Terrasse.

Hva slags visjon synes du Tromsø burde ha i fremtiden?

– Hvis vi snakker om sentrum så vil jeg si at byggene som kommer bør holde et høyt arkitektonisk nivå. Når nye bygg skal reises i sentrum, må de passe til de byggene som allerede er her. Volum og høyde bør tilpasses de omkringliggende bygningene. Også stilen er viktig, men det betyr ikke at man bør kopiere de gamle byggene.

Hvem, hva og hvor på nettet

- Arkitekturguiden er laget av Universitetet i Tromsø i samarbeid med Norske Arkitekters Landsforbund (Nord- Norges Arkitektforening).

- Prosjektet får bistand fra Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Kulturnett Norge og Husbanken.

- Hvert av de aktuelle fylkene har en arbeidsgruppe som velger ut bygninger og bygningsområder som representerer forskjellige tider og stiler innen arkitektur.

- Hjemmeside: www.ub.uif.no/baser/arkinord/ eller som link på www.tromsoby.no

FOTO: ESPEN SANDBERG

Tromsø - arkitektonisk kunstverk eller makkverk?

Elsket og hatet. Arkitekturen i Tromsø har vært offer for mang en diskusjon. Men den nylanserte Arkitekturguiden for Nord-Norge og Svalbard setter fokuset på mangfoldet.

Tekst THERESE- MERETE M. LINDSETH

I mars ble Arkitekturguiden for Nord-Norge og Svalbard lansert på nett. Guiden inneholder informasjon om både byggverk og landskapsarbeider fra middelalderen og fram til vår egen tid. Arkitekturguiden er laget av Universitetet i Tromsø i samarbeid med Norske Arkitekters Landsforbund (Nordnorges Arkitektforening).
 – Tanken bak Arkitekturguiden er å tilgjengeliggjøre arkitekturen i et bredt spekter og kunne informere

om bygg og bygningsområder her i nord, sier Hege Skogvang, som er prosjektarbeider på denne guiden. Til nå er det lagt ut rundt hundre bygg og byggeplasser og de håper på å få lagt ut ytterligere hundre i løpet av sommeren. Sidene vil stadig bli oppdatert.
 – Når prosjektet er ferdig håper vi på å ha så mange som 800 bygg og bygningsområder beskrevet, forteller Skogvang, og legger vekt på at det

er avhengig av hvor mye økonomisk støtte de mottar.

Stygg og rotete?

– Vi som tok faget Arkitektur i Nord-Norge, feltarbeid, hadde som et arbeidskrav å skrive tekster om arkitektur, så på det viset er vi et indirekte ledd i dette, sier Monica Eileen Lian (27)

HEI DU !!!

Er du misfornøyd med din studiehverdag?

11.Mai velger studentstyret nytt arbeidsutvalg klokken 18.00 i 3.etasje på Driv.

4 stykker skal jobbe fulltid i ett år.

Leder og nestleder skal utgå fra studentstyret, men ALLE studenter ved universitet i Tromsø kan stille til arbeidsutvalget.

Kunne dette vært noe for deg?

Arbeidsutvalget avlønnes med 13. 300 kr brutto pr måned. Du får organisasjonserfaring, nye venner og lærer utrolig mye. Har du spørsmål eller lurer du på noe kan du komme innom studentstyrets kontorer i hovedgården. Ring oss eller send en mail. 77644202 orgsek@sst.org.uit.no Vi har Veldig lyst til å høre fra deg.

Disse skal ut....

Gunnar Moe: Tidligere utdanningspolitisk og likestillingsansvarlig. Utdanningspolitisk ansvarlig: Har ansvaret for aktuelle saker innen utdanningsektoren. Kvalitetssikring av UITø og oppfølging av kvalitetsreformen er eksempler på hva som ligger innen dette ansvarsområde. Likestillingsansvarlig : Jobber for et nasjonalt fokus på problemstillinger knyttet til minoriteter i akademia.

Åsne Refsdal: Tidligere internasjonalt ansvarlig. Har særlig ansvar for de internasjonale studentene på Campus, samarbeider med ISU og andre organisasjoner med internasjonalt fokus. Dessuten tilrettelegger jeg for utveksling.

Frode Henriksen: Tidligere velferdsansvarlig. Samarbeider med samskipnaden, kommunen og Tromsbuss for å sikre tromsøstudentene gode velferdsordninger.

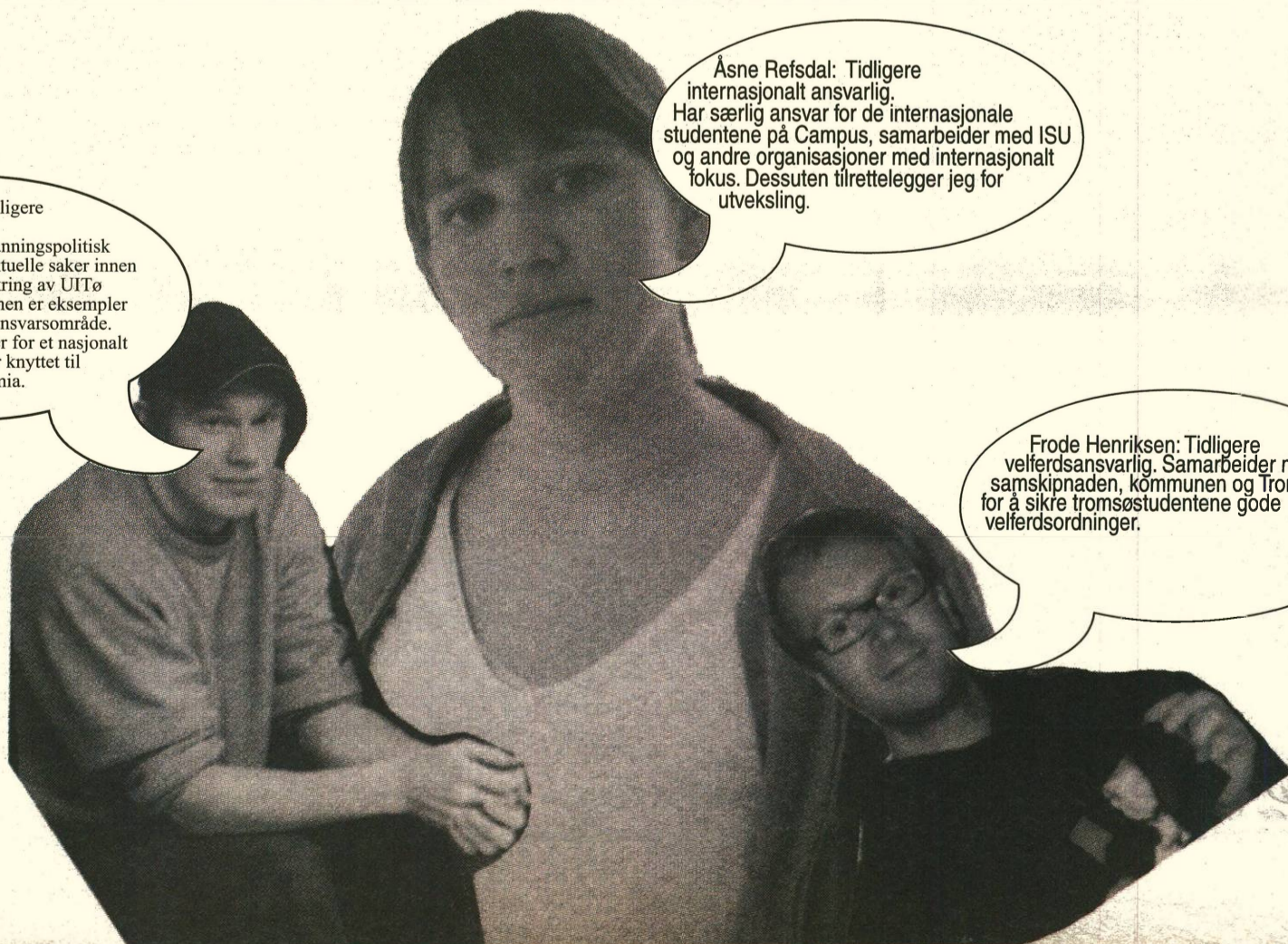

FOTO ESPEN SANDBERG

TURGALE: Marius Sekse (t.v), Hans Kortner Ryen, Dorthea Møgster og Sverre Lundemo om sin fire måneder lange hyttetur til sibir under UKA

I hjertet av Sibir

Høsten 2004 var den varmeste i Sibir på 65 år. For de fire studentene fra Ås som reiste dit for å leve av jakt og fiske i fire måneder, var det en stor skuffelse.

Tekst BENTE JENSEN

Et hvitt inferno. Kulde, is og rå natur. Dostoevskij og fangeleire. Dette er assosiasjoner som Sibir vekker i mange.

Motivasjon

– Det er jo det som er utfordringen! Det er jo ingenting som er så ekstremt, forteller Dorthea Margrethe Møgster (29) entusiastisk. Det er lørdag og iverksnyterdag på Driv. Dorthea, Hans Kortner Ryen (25), Sverre Lundemo (26) og Marius Sekse (23) har akkurat gjort ferdig et halvannen time langt foredrag om sine oppturer, nedturer og opplevelser i Mirnoye, en fraflyttet by i Sibir som ligger ved bredden av verdens femte største elv, Yenisei. Og nå sitter den turgale gjengen i kafeen på Driv og svarer atter en gang på spørsmålet: hvorfor? Latteren sitter løst rundt kafébordet og en etter en fyrer de løs: Dorthea ville

leve mest mulig av naturen; Hans ville leve et pelsjegerliv og jakte og fiske så mye som mulig. Og Marius drømte om en eneste lang hyttetur. Og Sverre? Han ville se mest mulig fugl. – Jeg har sett 135 forskjellige arter, konstaterer han fornøyd.

Forberedelser

Det hele startet høsten 2003 på Norges Landbrukshøgskole på Ås, der Hans og Marius studerer landskapsarkitektur og Sverre, inntil nylig, studerte naturforvaltning. Hans og Marius hadde lenge lekt med tanken på å leve i pakt med naturen og fikk etter hvert Dorthea (som da var kjæresten til Marius), som er utdannet lærer, og Sverre etter hvert med på ideen om å dra til Sibir. – Det er jo ikke så mange som reiser til Sibir. De fleste reiser til Alaska eller Canada på en sånn type tur, forteller gjengen. Så begynte forberedelsene. De lærte seg fangst- og konserveringsmetoder, begynte å planlegge hva de skulle ha med av utstyr og mat og Hans og Marius meldte seg på kurs i russisk. Mest tid brukte de likevel til å finne sponsorer og de kontaktet over 150 bedrifter. – Det var utrolig mye jobb med det. Det er litt vanskelig på forhånd, vi

ante jo ikke hva som ventet oss i Sibir, forteller Marius. Men en forventning hadde de. – Vi trodde det skulle bli veldig kaldt. Ned mot femti minus, sier Dorthea og innrømmer at det var en liten skuffelse når gradestokken aldri krøp under 22 kuldegrader.

Reality check

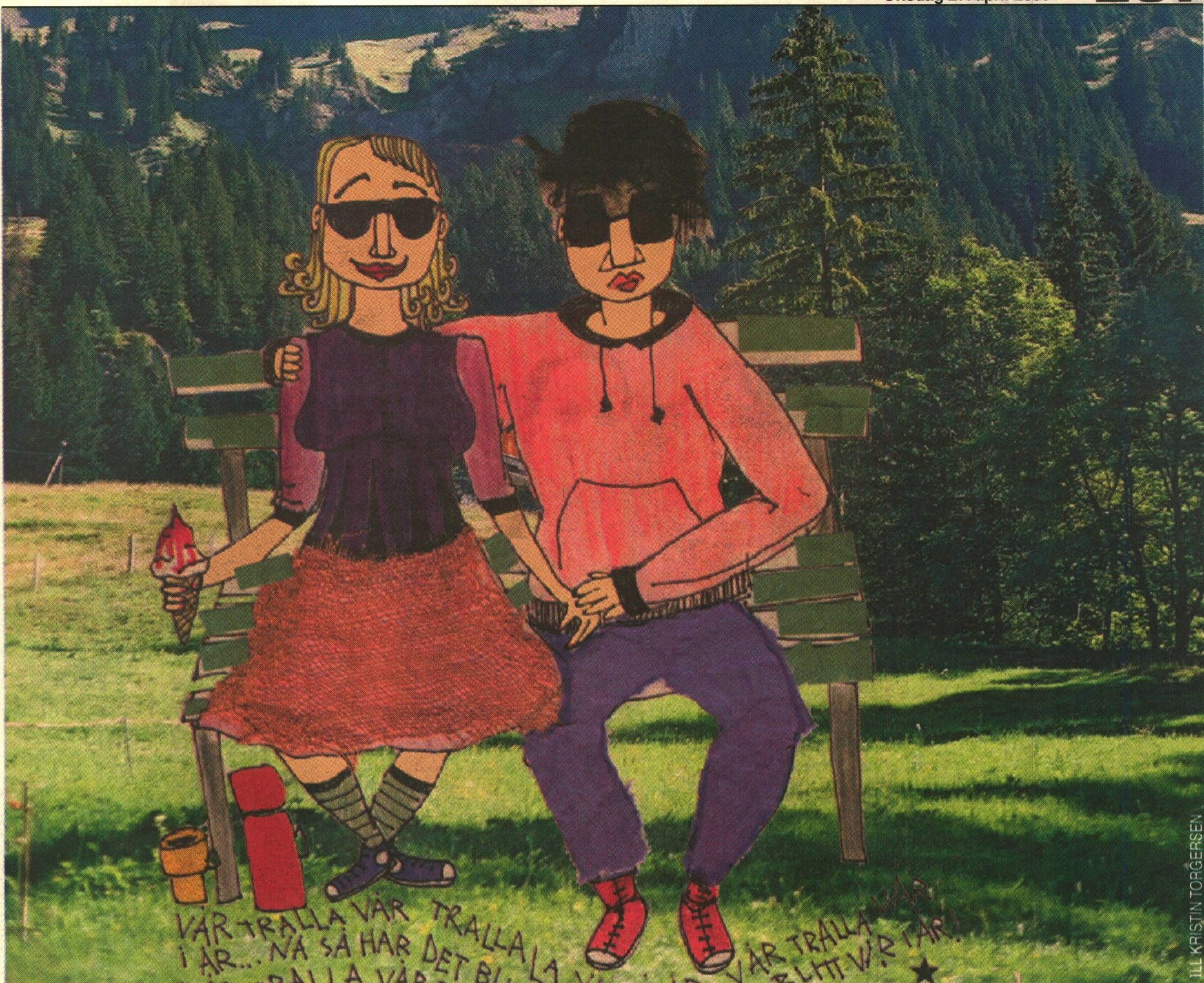
Men det var ikke alle forventningene som stemte overens med virkeligheten når de et år, 60 timer på den transibirske jernbane og en båtture senere ankommer destinasjonen: Mirnoye, en fraflyttet landsby i hjertet av Sibir, i august 2004. Ikke bare var det opp mot 20 grader om dagen da de kom og hadde den varmeste høsten i Sibir på 65 år fremfor seg, men de trodde også det skulle få mer fangst og at de skulle få låne våpen til jakt. – Vi gikk hver dag og fiska hele dagen og da hadde vi akkurat nok til middag. Vi var mer eller mindre sultne hele den første måneden, forteller Hans, som i likhet med de andre gikk ned mellom 10 og 15 kilo de to første månedene. – I det hele tatt gikk veldig mye med i å finne mat, lage mat, spise mat og fantasere om mat vi skulle spise når vi kom hjem, sier Marius som hadde mazzariner veldig høyt på lista over

ting han måtte ha når de etter fire måneder skulle vende hjem.

Blant folk

Selv om de var ute i den russiske ødemarken, var de ikke helt alene. De hadde mye kontakt med Victor og Anna, de eneste fastboende i landsbyen. – Noe av det vi kommer til å huske best er innblikkene vi fikk i Victor og Annas liv der, se hvordan de hadde det. Utrolige hjelpsomme folk! sier Dorthea. Og konsentrasjonsleirene som Sibir er beryktet for, preget virkeligheten der også idag. – Vi traff vel ingen som ikke hadde noen familiemedlemmer, mor, far, onkel, som ikke hadde vært i konsentrasjonsleir. Så alle hadde slektninger som hadde vært sperret inne, og mange av slektningene hadde blitt drept på Stalins tid, forteller Hans. *Og hva er Sibir for dere nå i ettertid?* Det nikkes rundt bordet: – Sibir er et eventyr – et mulighetenes land!

For mer informasjon, besøk gruppas hjemmeside: <http://www.sibir2004.com>

ILL. KRISTIN TORGERSEN

Slipp fangene løs - det er vår!

Det er noe som går for tiden. Symptomene er redusert konsentrasjonsevne, hetetokter og hyppige rykninger på smilebåndet.

Tekst KATHRINE BREKKLAND

Det er det samme hvert år. Snøen smelter ulidelig sakte, temperaturene stiger nesten umerkelig og man kan ikke lenger dra på nachspiel en fuktig lørdagsnatt uten å få solen midt i fjeset. Og i takt med forandringene utenfor hjemmets fire vegger, skjer det samtidig ett eller annet inni oss – enten man liker å innrømme det eller ikke.

Hormonbombene

Man ser det med en gang man stikker nesen utenfor ytterdøra: en underlig gjeng nypubertale hormonbomber (les: forhenværende voksne, fornuftige mennesker) med fårete glis i ansiktet og en særdeles overdrevet hyggelig fremtoning. Merkelige og uforklarlige ting begynner å skje. Bussjåførene stanser for deg når du heseblesende

kommer løpende et tiendedels sekund for sent. Foreleseren avslutter ti minutter tidligere "fordi det er så nyyyydelig vær ute". Fyren i kassa på ICA blunker og gir deg en gratis bærepose. Den femten år gamle avisgutten har skrevet telefonnummeret sitt på forsiden av morgenavisen din.

Vårbrillene

Du legger plutselig merke til at din femti år gamle og dobbelt så tunge sjef egentlig har svært pene ansiktstrekk. Du forelsker deg i stemmen som skal selge deg et abonnement på Norsk Ukeblad, og synes hurtigsvarepremiene på en gratis bok med

strikkeoppskrifter høres ut som et kjempetilbud. Du blir ikke lenger dødelig fornærmet når du blir kløpet i rumpa ute på byen, men tar det som et kompliment. Med

ett står det klart for deg at verden ikke lenger er den samme. Du er ikke lenger den personen du var i jula. Og det er ikke engang et overnaturlig fenomen vi snakker om. Det er rett og slett bare noe som går. Nemlig våren.

Alt som vanlig?

Midt oppi alle disse forandringene forventes det imidlertid at hverdagen skal gå som vanlig. Man skal jobbe, studere, vaske hus, klær og seg selv, besøke besteforeldre og få med seg hvem den nye paven er. Og man skal innse at det er en måned igjen til eksamen. Kan noen peke ut idioten som fant ut at det er en god idé å legge den avsluttende eksamen til våren? Skjønner han virkelig ikke at evnen til å konsentrere seg er ikke ubetydelig redusert på denne tiden av året? Har han ikke selv opplevd ubehaget ved å måtte avbryte iherdig (og når sant skal sies, verdiløs) eksamenslesning for å måtte ta en kald dusj hver halve time?

Prioriteringer

Er det så vanskelig å akseptere at vi unge og virile studenter har andre ting vi gjerne vil gjøre akkurat nå – og at det ikke innebærer å sitte time etter time foran laptopen? Utepilsen og den søte gutten i klassen blir med ett det

aller viktigste i verden, og det står for deg som helt naturlig å droppe dagens forelesning for å sitte i Kirkeparken sammen med din utkårede og mate måsene, som du selvfølgelig hatet som pesten for knapt en måned siden. Selv om du ikke har åpnet en bok siden solen tittet frem, tenker du "jaja, alt ordner seg nok av seg selv". Og det gjør det kanskje også. Men da skal du selvfølgelig være jævlige heldig.

Å kline vs lage middag

Det er altså ingen tilfeldighet at

det finnes flere januarbarn enn augustbarn. Folk slipper ut av burene sine når våren er i anmarsj, og innser at det finnes bedre fritidssysler enn håndarbeid og dataspill. Man finner ut at det er mye morsommere å kline enn å lage middag. Enhver oppegående og våryr sjel ser nødvendigheten i å la storrengjøringen ligge til sommeren står for døren – eller aller helst til jul (hybelkaniner er for øvrig ikke farlige dyr). Det er tross alt vår bare en gang i året. Heldigvis.

vi unge og virile studenter har andre ting vi gjerne vil gjøre akkurat nå

FOTO: ESPEN SANDBERG

Bill.mrk: trener

TSI handball trenger en trener. Hittil har de klart seg med å organisere egne treninger og delt litt på laglederjobben, men trenermangel merkes godt og spesielt for damelaget.

Lagene kan tilby et unikt sosialt miljø som starter litt forsiktig ved sesongstart, men som alltid tar seg opp jo lengre ut i sesongen de kommer. En trener vil få full kontroll over en gjeng treningsvillige studenter og ikke minst delta på uforglemmelige fester!

Melder du deg tidlig har du også mulighet til å få bli med på studentcup i København 19.-21. august. Treningstidene er tirsdager og onsdager (og i sesongen en tredje dag). TSI handball vurderer å stille med to damelag til neste sesong, og ønsker nye spillere hjertelig velkommen!

For mer informasjon:
www.tsi-handball.com

KRAFT: TSI handballs Vårcup gikk av stabelen helga fredag 22. april – søndag 24.

Håndballcup i helga

Spreke studenter som trente på Kraft kunne i helga observere stor aktivitet og høyt lydnivå da TSI handball sto for arrangering av tidenes første Vårcup.

Tekst HANNE HOVDE BYE

Hele åtte damelag og to herrelag fra Troms og Nordland var i aksjon på parketten. Fredag, lørdag og deler av søndagen gikk med til innledende

kamper og det hele ble avgjort med finaler søndag ettermiddag.

Bra innsats

Det var ingen ting å si på innsatsen, men det var tydelig reduserte spillere etter lørdagsnattas festligheter som kjempet seg gjennom søndagens kamper. Innsatsen forøvrig var på topp, og det ene av TSIs damelag mottok fortjent pokalen for andreplassen. Tromsø Handballklubb (THK) var det ingen som kunne hamle opp med, og på herresiden var Bravo uslåelige. Eller hadde for mye flaks,

som en av TSI-guttene hevdet under pokalutdelingen... Som arrangør var hele TSI aktivt med og stilte opp som dommere, i sekretariatet og som vaffelselgere. På grunn av dårlig økonomi takket damelaget nei til seriens sluttspill denne våren. Ønsket om å spille var fortsatt der, og dermed kom ideen og engasjementet til selv å arrangere noe. Helga ble en suksess og forhåpentligvis også et godt bidrag til klubbkassa.

Aktiv gjeng

TSI handball er en aktiv og sosial gjeng som spiller for å ha det gøy,

både på og utenfor banen. Både dame og herrelaget spiller i Nordnorsk 2. divisjon, noe som innebærer mye reising til steder som Kirkenes, Alta, Bodø og Harstad. Litt spesielt for de som kommer sørfra og klager over å måtte kjøre i to timer for å spille kamp, mens vi her må kjøre 8 timer i buss eller ta en luftig tur i humpete småfly for så å tilbringe helga med overnatting på skole. En god mulighet til å få sett litt nordnorsk natur, og ikke minst til å ha det sosialt da jenter og gutter gjerne reiser sammen og samtidig får sjekket ut byens uteliv.

Funky sesongavslutning

Tromsø Jazzklubbs vårprogram nærmer seg slutten, og som vanlig er det en internasjonal superstjerne som sørger for avslutningskonserten.

Tekst GLENN FAGERVIK

Denne gangen er det den svenske trombonisten og vokalisten Nils Landgren, også kjent som *the man with the red horn*, som har æren av å holde sesongens siste konsert på studenthuset Driv lørdag 7. mai kl. 21.00. Men seg for anledningen har han Tromsø Storband. De vil spille låter og arrangementer av Landgren selv, men det kan kanskje være lov til å håpe på noe fra hans siste plate *Funky ABBA*, der han og hans faste band Funk Unit gjør, som tittelen indikerer, låter av ABBA i funkdrakt.

Funkbasert jazz

Som navnet på bandet også indikerer er Landgren mest kjent for sin funk og soulbaserte jazz. Han er en av verdens fremste jazztrombonister,

men han er også en svært dyktig sanger. Han har spilt inn en rekke skiver med Funk Unit, men har også gjort prosjekter med pianisten Esbjörn Svensson, strykerensemblet Flesh Quartet (Fläskkvartetten) og sangeren Viktoria Tolstoy. Funk Unit har samarbeidet med en haug med artister på platene sine og kjente navn som bør nevnes er saksofonisten Maceo Parker, perkusjonisten Arto Moreira (Weather Report), Brecker Brothers og trompetisten Roy Hargrove.

Ingen hvem som helst

Nils Landgren har også vært med i Thad Jones Big Band, turnert med supergruppen Crusaders og samarbeidet med Herbie Hancock. Han har gjestet Jazzfestivalene i Montreux og Berlin, og turnert i USA, Kina, Japan og andre steder på kloden. Så det er ingen hvem som helst som gjester Driv denne lørdagen. Det må også nevnes at han skal holde seminarer på Musikkonservatoriet torsdag og fredag. Så hvis man liker jazz, funk og soul er det ingen grunn til å holde seg hjemme.

FOTO: JOERG GROSSE GELDERMANN

THE MAN WITH THE RED HORN: Nils Landgren og Tromsø Storband gjester Driv lørdag 7. mai.

TROMSØ MUSEUM: Det Norske Mannskor av 1995 feiret 10 års dag på søndag 24. april.

Studentkor 10 år

Studentkoret det Norske Mannskor av 1995 feirer i år sitt 10-års jubileum, og hadde i den anledningen invitert alle sine nåværende og tidligere medlemmer med på markeringen.

Tekst og foto JULIE GJENGEDAL UTLER

Feiringen begynte med en jubileumskonsert i Rotunden i Tromsø Museum, der repertoar for det meste besto av sanger de har sunget tidligere plassert i et nytt forestillingskonsept.

Besøk av Bellman

Det var også plass til gjestene i konserten, blant annet var en svensk tidligere utvekslingsstudent å se i rollen som Bellman og som solist. Admiraldirigent Hanne-Sofie Akselsen hadde i den forbindelse arrangert "Nourallah's the Road" for koret. De

har, mot å få lov til å urfremføre verket, lovt å sende et opptak, i følge Herold Per Helge Nylund.

– Han (Nourallah) var kjempehyggelig når vi spurte om å få bruke verket. Den eneste vi måtte love å gjøre var å spille den inn, sier Nylund.

Rekruttering

Mannskoret har en god del konserter foran seg i tiden fremover, og avslutter semesteret med konsert i juni, men før de gjør det har de av Tromsøs 17. mai komité blitt invitert til å synge på

scenen på Stortorget. De er en del av Studentsamfunnet i byen, og var blant annet med på å arrangerte festival i mars, en biennal affære der andre studentkor dukket opp.

Koret har løpende rekruttering, og de vil gjerne se at flere dukker opp til høsten.

– Vi er egentlig 17 medlemmer, men vi skulle gjerne vært flere. Det er vel egentlig bare 2. bass som er komplett, og som alle kor har vi et ropende behov for flere tenorer, kommenterer Nylund.

TROMSØ: Inge Steine i Amnesty International er en av Arctic 46664 ildsjeler blant studentene som er med på å organisere holdningskampanjen i forbindelse med konserten.

46664 Arctic engasjerer studenter

11. juni er det klart for Mandela konserten men før det har mange studenter vært i sving for å sette fokus på hiv aids problematikken og meneskerettigheter.

Tekst LONE DYBDAL

Ifølge 46664 Arctics hjemmeside har de som mål å opplyse og øke kunnskapen om AIDS.

Holdningskampanje

I ledd av dette vil seminarer, foredrag, konserter og andre markeringer i samarbeid med Universitetet, Høyskolen og andre miljøer og organisasjoner øke bevisstheten

omkring HIV/aids. Og det er her studentene kommer inn. Det er en rekke grupperinger i studentmiljøet som er engasjert i holdningskampanjen i forbindelse med konserten. Det var i sin tid 46664 Arctic som tok kontakt med Studentstyret og Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH). De satte i gang med et møte der de inviterte andre

student organisasjoner. Nå er også Studenttinget, International Students' Union (ISU), Amnesty Internationals (AI) studentgruppe, Røde Kors og MED-HUM med.

Begynner allerede nå

Arrangørene legger opp til en uke med aktiviteter i forkant av konserten den 11. juni, men ISU har tenkt å begynne allerede under studentuka med aktiviteter som "international cuisine" på campus den 28. april. og skal dele ut flyers som de får fra 46664 arctic. ISU vil prøve å skaffe flere frivillige blant de internasjonale studentene, og de planlegger flere events etter hvert som konserten nærmer seg.

– Studentene er lette å engasjere!

Studentene er lette å engasjere, sier Bjørn Erik Jansen, PR ansvarlig i 46664 Arctic, som kan fortelle at de fleste som har meldt seg som frivillige er studenter.

Selv står 46664 arctic bare for det såkalte ekspertpanelet som skal være på campus før konserten med blant annet Gro Harlem Brundtland. Kulturskoler og gospel kompaniet vil også ha aktiviteter i uken før konserten.

AI skal delta i HIV/aids uken og russlandsgruppa, en undergruppe av AI, skal bidra til å øke fokuset på vårens nabo i øst og kommer til å ha en stand i byen. Åsne Refsdal, internasjonal ansvarlig i studentstyret, forteller at de har planer om å tilby HIV- testing.

For å melde deg som frivillig besøk hjemmesida til 46664 Arctic www.46664arctic.no

FOTO STIAN ANDERSEN

KONGER: Plateaktuelle King Midas lover full trøkk fra første akkord når de spiller på Driv fredag 29.april.

Konger av Driv

Sist uke ga den norske gruppa King Midas ut sitt fjerde album. Denne UKA kommer de til Tromsø.

Tekst LENE HEITMANN RASCH

Vokalist Ando Woltman er veldig fornøyd med plata *The Jaguars* som ble sluppet mandag i forrige uke. – Det er faktisk første gang vi har vært så fornøyde med det ferdige resultatet. Det har vært en veldig fin og smertefri prosess hele veien, forteller han. Musikken til denne skiva begynte de å skrive for omtrent et år siden, og den er inspirert av ting som har skjedd for lenge siden.

Innspilt i England

Arbeidet med å lage platen spilte bandet kontinuerlig inn demoer i eget studio frem til desember i fjor. I januar i år dro de over til England for å jobbe med produsenten Fred Ball.

Hensikten med musikken er å lage noe som melodiost eller tekstmessig kan trøste folk, eller gjøre folk glade. De ønsker å lage musikk og stemninger som lytteren kan kjenne seg igjen i.

– Man utvikler seg hele tiden, mener Woltman.

– For oss har det nå blitt enklere å skrive bra melodier.

Denne platen mener han skiller seg fra tidligere King Midas-plater ved at det har – nettopp – bedre låter, er bedre produsert og er litt rundere i kantene.

– Men det er fortsatt er genuint King Midas-album, understreker han.

Liker Nord-Norge

I forbindelse med plateslippet skal de også ut på en Norgesturné. Her er den nordlige delen av landet godt representert. I tillegg til å spille på Driv under UKA, skal de også holde konserter i Harstad og Nordkjosbotn.

– Vi liker oss i Nord-Norge, og har

spilt 2-3 ganger før i Tromsø. King Midas har også vært mye i Finnmark.

– I Kautokeino har vi spilt mange ganger. Der er vi populære! ler Woltman.

– Et faen meg bra show

På spørsmål om hvor store kongene vil bli, svarer Woltman kontant:

– Så store som mulig – størst i hele verden! Det er målet vårt. Men vi begynner i Tromsø, forsikrer han.

Og Tromsø-publikummet skal virkelig få valuta for pengene når de kommer på Driv fredag 29. april.

– Vi vil by på et faen meg bra show, sier Woltman.

– Vi skal spille noen gamle låter og noen nye. Vi skal by på et vanlig King Midas-show, som er full trøkk fra første akkord!

Og til publikum har han følgende oppfordring: – Kjøp plata, lær dere tekstene, kom på konserten og syng med!

5 i klemma

Hvis du var en flue, hvilket sjekketriks ville du brukt?

Elli Kassah, bachelor i psykologi
– "Kom bort, æ stikk kke!" ville æ sagt.

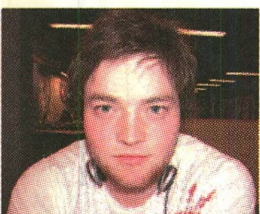
Slaranlea Batzamal, realfagstudent
– Æ ville barbert leggan mine.

Samara Olsen, profesjonsstudiet i psykologi
– Jeg tror jeg ville brukt lang tid på å surret litt rundt, og summet litt i det stille og lodet terrenget.

Marianne Voldnes, profesjonsstudiet i psykologi
– Jeg ville krøpet ned i nakken på noen og kilt dem.

Helge Læg Reid, bachelor i engelsk språk/litteratur
– Æ ville spurt "Får æ sitte på drit'n din?"

Tekst og foto INA LØVVOLD

Sidespor

Kast og bruk

I dag ville Espen Askeladd glatt fått sitt eget realityshow.

Kanskje ville han vært programleder i TV2s nye satsing *Paradise Lost* der deltakere skal bo på en søppelfylling og overleve på det de finner der. Eller kanskje han ville vært sjefshomse i motepolitiet som kun kler deltakerne (drag prinsessene) i fretexklær. Vinneren kunne få tittelen drag queen, en date med Askeladden og halve søppelfyllinga. Jeg kan allerede høre kjenningsmelodien...en grand prix versjon av Øystein Sundes "Kjekt å ha"....

For Espen Askeladd er jo konge på resirkulering. I det kjente og kjære folkeeventyret "Prinsessen som ingen kunne målbinde" plukker Askeladden med seg alt søppelet han kom over: en blei, en død skjærunge, en vidjespenning, to bukkehorn, skålbrott og en utgått skosåle og bare ved hjelp av disse og et godt hode, vinner han dama, halve kongeriket og hele showet.

Glem feministisk teori, strukturalismen og postmodernismen. Dekomposterer man eventyret ser man hvilken sentral rolle søppel spiller i handlinga og gjør at Askeladden lykkes mot alle odds, vinner dama, halve kongeriket og stjeler hele showet.

Og resirkulering har for lengst gjort comeback det handler ikke bare om sure og nedtrykte melkekartonger som ofte ikke havner der det skal.

Det er for eksempel synlig i motebildet. Til forskjell fra da "jeg var ung" og klær andre hadde brukt bare var ekle, er det nå kult å gå på loppis ("Jeg fant jeg fant"), ja secondhand klær og smykker har til og med entret catwalken. Og trendsetterne Mary-Kate og Ashley Olsen går jo som kjent ikke bare med Rolex klokker i gull, men med *vintage* rolex klokker.

Og, ikke minst, resirkulering har lenge vært en dyd i mainstream media og i underholdningsindustrien. Konsentrasjon av eierskap og interesser i radio, TV, og aviser gjør at mye av informasjonen blir resirkulert om og om igjen, med litt justeringer her og der. Hvor mange ganger hørte, leste eller så du noe om Idol idag? Været og sex har vel strengt tatt gått ut på nyhetsdato skal vi dømme ut fra hvor mange avisforsider de får i et gjennomsnittsar i dette landet. Kanskje det hadde vært en idé å merke artikler slik man merker colaflasker? En artikkel om sex i VG, for eksempel, kan det stå evighetstegnet på.

Paradise Lost trygler om et miljøvennlig stempel og er derfor et merkelig familiemedlem av ekstrem reality TV. Tro mot sjangeren skal de få deltagerne til å leve av – GISP – søppel. Altså ikke spise edderkopper eller ta plastisk operasjon, men bli konger og dronninger av søppelhaugen. Mest sannsynlig kommer programmet på TV til høsten og jeg venter i spenning: Vil det gi søppel-TV et godt rykte?

Tekst BENTE JENSEN

Konsserter

Onsdag 27.04

Leslie

Kaos, kl. 23:00. Grunnet flytting fra Tromsø til Bergen, holder Leslie avskjedskonsert.

Torsdag 28.04

Rock-Fest 2005

Blå Rock. To dagers rockefestival, med band fra både Norge, Sverige, USA, Kroatia osv. Et must for Rock'n'roll-fans!

Thulsa Doom + Support

Driv, kl. 22:00. UKA konsert med de lokale bandene Taliban Airways og The Leftovers som support.

Fredag 29.04

Jan Stigmers' aften

Sparebankens festsal, kl. 19:30. Kammerkonsert av Tromsø Symfoniorkester, der den svenske fiolinisten har med sin ekte Stradivarius-fiolin.

Folkemusikkpøbb

Teaterkaféen, kl. 21:00. Opplev villskapen i den nordnorske folkemusikksjela, og ta gjerne med eget instrument for å "jamme med".

King Midas + support

Driv, kl. 23:00. King Midas slipper en sterk utgivelse denne måneden og har Vishnu med seg som support.

Lørdag 30.04

UKA-avslutning

Driv, kl. 23:00. DJ Bernth styrer showet, og han har i tillegg en STOR overraskelse på lur, denne siste dagen av UKA'05.

Mandag 02.05

Elias Jung

Blå Rock, kl. 21:00. Slippet av debut-EP'n til Elias Jung blir feiret med releaseparty, og forhåpentligvis visning av deres helt ferske musikkvideo hvis alt går som planlagt.

Onsdag 04.05

Jim Stärk

Driv. I kveld spiller Jim Stärk på Driv. Verdt å få med seg!

Torsdag 05.05

Camaros + Support

Kaos, kl. 22:00. Haldenbandet Camaros spiller på Kaos. Polkajugend er support.

Lørdag 07.05

Nils Landgren

Driv, kl. 21:00. Tromsø Storband står endelig på programmet til Tromsø Jazzklubb igjen, og presenterer her den svenske trombonisten og vokalisten Nils Landgren.

Vårkonsert

Kulturhuset, Foajeen, kl. 14:00. Tromsø Kvinnekor har vårkonsert med diktlesing av Hilka Krane, dans fra Tromsø Kulturskoles' barnegrupper og besøk av Tromsø Mannskor, Rune Larsen og skuespiller Bernt Bjørn.

Trond-Viggo – Uten skjerm

Kulturhuset, Storsalen, kl. 19:30. Endelig kommer Trond-Viggo tilbake med sitt enorme showtalent. Med seg på scenen har han et band ledet av kapellmester Atle Halstensen.

Søndag 08.05

Romantisk klavéraften

Kulturhuset, Storsalen, kl. 19:30. Sergej Osadchuk er en av Kulturhusets huskunstnere, og spiller her romantiske toner fra komponister som blant andre Chopin og Listz.

Film

Torsdag 28.04

Min beste fiende

Verdensteateret, kl. 19:00. En film om et turbulent venn/fiende-forhold mellom skuespiller og regissør. De beste samarbeid skapes av konflikt, sies det.

Fredag 29.04

Factotum

Fokus, premiere. Bent Hamre, regisøren av Salmer fra kjøkkenet, har flyttet seg til USA og laget en svart komedie om en skribents liv. Factotum er en som tar strøjobber, en altnuligmann. Charles Bukowski, (Matt Dillon) lever et hardt og turbulent liv som forfatter, der han tar strøjobber som ikke kommer i veien for hans egentlige interesser: drikking, knulling, gambling og skriving. Og en dame med navn Jan.

xXx2 – The Next Level

Fokus, premiere. Samulel L. Jackson og Ice Cube i oppfølgeren til xXx fra 2002. Den amerikanske regjeringen er under angrep. Jacksons skikkelse, Augustus Gibbons, fortsetter med å rekruttere avhoppere fra motstanderen. Nok en gang trenger han hjelp fra utsiden. Action for alle penga.

Søndag 01.05

Commandante

Driv, kl. 20:00. Et unikt portrett av Cubas' enerådende statsoverhode siden 1959, Fidel Castro. Regissør Oliver Stone fikk tre dager til portrettet uten avbrytelse eller sensur.

Torsdag 05.05

Zoo: A Zed and Two Noughts

Verdensteateret, kl. 19:00. En tvers igjennom råttan og epoketro åttitallsfilm. Et par tvillingbrødre mister konene sine i en ulykke, og setter i gang et prosjekt som kan kalles "Liv og død; vi råtner". Underholdende film med et rikt billedspråk. Så lenge magen holder...

Søndag 08.05

Klokken fem om ettermiddagen

Driv, kl. 20:00. Nogreh er en ung og selvstendig afghansk kvinne som drømmer om å bli landets neste president. Omhandler et kontrastfylt samfunn i forandring.

Diverse

Fredag 29.04

Allmennquiz

Offside, kl. 20:00. Test dine allmennkunnskaper og bli med i trekningen om en tur for fire til den franske/italienske riveria med avreise 16/8.

Dj Eivind

Circa, kl. 20:00. Dj Eivind med Basic Solution snurrer igang helga.

Mandag 02.05

Musikkquiz

Circa, kl. 20:00. Kom mai, du skjøne milde...

Fredag 06.05

Allmennquiz

Offside, kl. 20:00. Atter en fredag, atter en allmennquiz og atter en unik mulighet til å vinne en reise for fire til den franske/italienske riveria med avreise 16/8.

Lørdag 07.05

DJ Vidar

Circa, kl. 20:00. Release av plata Prima Norsk 3 - The Space Disco Solution.

Tirsdag 10.05

Kunnskapsquiz

Grandbaren, kl. 20:00. Meld deg på og test allmennkunnskapene din. Her konkurrerer man i firemannslag.

Teater/Revy

Torsdag 28.04

UKA-Revyen

Driv, kl. 20:00. Studentrevyen fortsetter med sin store suksess Tingenes iboende faenskap. Spilles til og med lørdag 30.04 til samme tid.

Onsdag 04.05

Fyrtøyet

Kulturhuset, Storsalen, kl. 18:00. Eventyrlig forestilling for hele familien, fylt med soldater, prinsesser og hunder med øyne på størrelse med tinnallerkener. Foreldre oppfordres til å ta med små soldater, prinser og prinsesser.

Utropia beklager
Sist uke i kulturdelen ble feil personer akkreditert på en tekst og en illustrasjon. Riktig navn på illustratør på side 6 er Mari Sofie Andreassen. Journalisten som skrev artikkelen "Med provokasjon som hobby" på side 12 er Lene Heitmann Rasch.

Bente Jensen,
kulturredaktør

Mens vi venter på...

Nord-Norgebanen

ZUT

Arkitek- TUR

• NR. 7 • 27. APRIL 2005 • UKE 17 • 30. ÅRGANG

